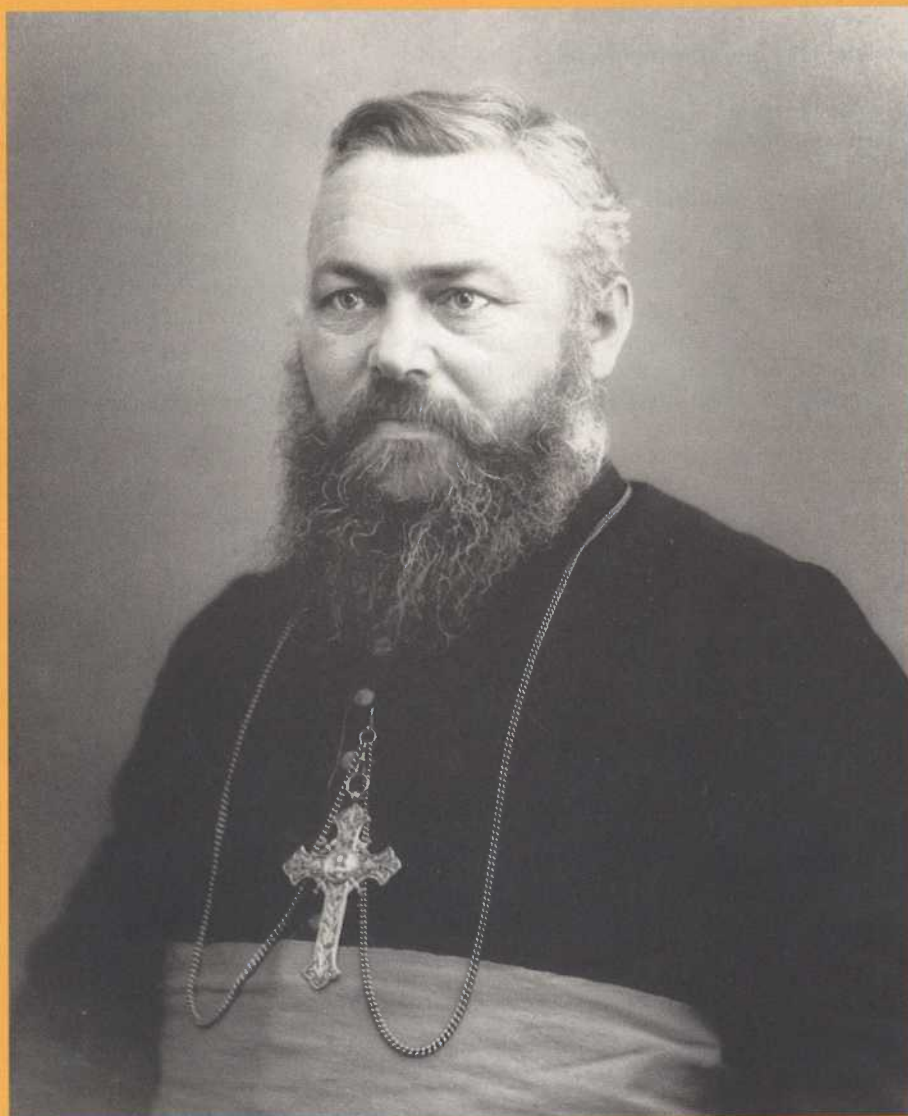

I

Limburgs Tijdschrift voor *Genealogie*

uitgave van de Sectie Genealogie van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Voorouders en verwanten van Mgr. Frans Schraven, lazarist en bisschop , door Ton van den Berg	3
In Memoriam Louis Augustus (1921-2013) , door Funs Patelski	10
In Memoriam Albert Corten (1926-2013) , door Funs Patelski	12
In Memoriam Jan Bouten (1928-2013) , door Rinus Flokstra	14
Waar is mevrouw Clousen gebleven? door Jan H. Hanssen	14
Een raadsel vrijwel opgelost. Wie waren de ouders van de kinderen van de echtparen Cremers-Lenaerts uit Stramproy? door Thieu Wieërs	15
De familie Coulen uit Grubbenvorst. Vervolg artikel: Steegh, of: hoe een familienaam ontstaat , door Régis de la Haye	25
Derde Limburgs Kwartierstatenboek , door Funs Patelski	26
Concept-Verslag extra ALV Sectie Genealogie op zaterdag 12 oktober 2013 , door Fred Baltus	30
Schematisch overzicht familie Jonckhans , door Henk J.L.M. Boersma	31

Het LTVG verschijnt vier maal per jaar en is:

- Voor leden van zowel het Koninklijk LGOG als ook de Sectie Genealogie gratis. Het lidmaatschap van de Sectie Genealogie bedraagt voor leden van het Koninklijk LGOG € 25,00 per jaar.
- Een abonnement zonder enig lidmaatschap kost € 30,- per jaar.
- Losse nummers zijn verkrijgbaar voor € 7,50 per blad (excl. verzendkosten).

Voor lidmaatschappen, abonnementen en losse nummers:
Bureau Koninklijk LGOG, Postbus 83, 6200 AB Maastricht,
tel. 043 321 25 86.

Mailadres: info@lgog.nl. Website: www.lgog.nl.

Redactie: Ton van den Berg, Jan Hanssen, Bert van Laer en Funs Patelski (eindredacteur).

Redactieadres: Uilenweg 1, 6006 SK Weert, tel. 0495 54 47 58
Mailadres: vanlaer@home.nl

Het werk van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap wordt in belangrijke mate ondersteund door de Provincie Limburg.

ISSN 0169-5177

Diverse rechten: Illustraties dienen vrij van rechten te worden aangeleverd. Bij plaatsing van een bijdrage wordt de auteursrechtelijke economische exploitatiebevoegdheid geacht in zijn geheel aan het LGOG te zijn overgedragen. Het LGOG kiest ervoor om het auteursdeel (50%) van de ontvangen reproductievergodingen, mede vanwege de relatief bescheiden omvang van deze gelden, niet door te betalen aan de desbetreffende freelance auteurs. Het LGOG maakt gebruik van de mogelijkheid geboden door Stichting Reprorecht om deze gelden te besteden aan een collectief auteursdoel: de gelden worden toegevoegd aan het redactiebudget, ter verbetering van de uitgaven van het LGOG.

Van de redactie

Met ingang van 1 januari 2014 trad Riet Palmen terug als lid van de redactie. De toenmalige voorzitter van de Sectie Genealogie van het LGOG vormde op 1 januari 2011, na het terugtreden van Harry Strijkers en Wim Nolten, een ad interim redactie samen met Marc Lemmens en Irma Lommen-Salden. De twee laatsten hadden reeds eerder de redactionele pen neergelegd. Zij zorgden ervoor dat het orgaan van de Sectie tijdig bleef verschijnen. Wij danken Riet Palmen voor de prettige samenwerking in de afgelopen drie jaar. Mede dank zij haar enthousiasme en inzet heeft het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie een positieve gedaantewisseling kunnen ondergaan.

Inmiddels is met ingang van 1 januari 2014 Ton van den Berg uit Roermond tot de redactie toegetreden. Hij is medewerker van het Instituut voor Genealogie en Streekgeschiedenis in zijn woonplaats, voor welke instelling hij vele jaren genealogische uitgaven heeft verzorgd. Hij is bereid zijn langjarige ervaring als genealogisch onderzoeker en zijn redactionele vaardigheden in dienst te stellen van dit tijdschrift. Wij verheugen ons dan ook op de komende samenwerking.

Rechtgezet Wackers

In het vorige nummer is op bladzijde 105, rechtsboven, abusievelijk een verkeerde geboortedatum vermeld van beeldend kunstenaar Ruudt Wackers. Hij is geboren op 15 december 1941 te Echt.

Een opmerkelijke lezeres schreef ons dat de huwelijksdatum 31 februari 1704 van Leonardus Wackers en Mechtildis Boden, vermeld in de geneagrammen op blz. 104 en 110, toch wel onjuist is. Het betreft inderdaad een niet bestaande datum. De pastoor van Melick schreef het huwelijk echter met deze datum in zijn register. Wij weten derhalve niet precies wanneer het echtpaar trouwde. Uit de overige inschrijvingen was de juiste datum evenmin af te leiden.

Rechtgezet Jonckhans

De kunstenaar van de afgebeelde ets op blz. 123 was H.A. Jelinger (1895-1961) en niet H. Felinger zoals abusievelijk in het vorige nummer staat vermeld. Het wegens plaatsgebrek ontbrekende schematische overzicht van de familie Jonckhans is alsnog geplaatst op bladzijde 31 van dit nummer.

Funs Patelski

TON
VAN DEN BERG

Voorouders en verwanten van Mgr. Frans Schraven, lazarist en bisschop

Voor de Nederlandse lazaristen in het moederhuis van de Congregatie der Missie te Panningen was 3 januari 2014 een wel heel bijzondere dag. Ter voorbereiding van de zaligverklaring van lazarist Mgr. Frans Schraven sloot een speciaal ingestelde kerkelijke rechtbank het onderzoek af naar zijn leven en geweldadige dood. Het lijvig onderzoeksdossier werd met rode lak verzegeld door Mgr. Frans Wiertz, bisschop van Roermond. Enkele dagen later werd het dossier met het verzoek tot zaligverklaring van bisschop Mgr. Frans Schraven en acht gezellen bij het Vaticaan in Rome bezorgd.¹

Als twintigjarige student filosofie kreeg Frans Schraven in 1894 te horen dat een broer van zijn moeder, heerroom Frans Wijnhoven, in China aan tyfus was bezweken.² Enkele maanden daarna trad hij zelf in de voetsporen van zijn oom door lid te worden van de Congregatie van de Missie (ook Lazaristen genaamd) te Parijs.³ Hij ging werken als missionaris in China, waar hij in 1937 op gruwelijke wijze werd vermoord. Het verzoek tot zaligverklaring is aanleiding om de voorouders en verwanten van deze uit Noord-Limburg afkomstige missiebisschop nader onder de loep te nemen.

Ouderlijk gezin

Frans Schraven werd 13 oktober 1873 op Huis Kaldenbroek te Lottum geboren als oudste zoon van landbouwer en bierbrouwer Jacobus Arnoldus Schraven en zijn tweede vrouw Jacoba Huberdina Wijnhoven. Zijn vader was eerder gehuwd met Joanna Christina Hafmans, uit welk huwelijk vijf kinderen werden geboren. Zij stierven allen bij hun geboorte of binnen enkele maanden.

Ook het eerste kind uit het tweede huwelijk van zijn vader werd levenloos aangegeven.

Frans Schraven had twee oudere zusters Maria Joanna en Christina Francisca en twee jongere zussen Philomena Petronella en Petronella Antonetta

Schraven. Twee van hen zouden later trouwen met een achterneef Van Dijck, achterkleinzoons van het echtpaar Van Dijck-Coenders.⁴

De oudste kinderen Schraven-Wijnhoven kwamen ter wereld op Huis Kaldenbroek te Lottum. Deze grote hoeve werd in 1820 aangekocht door Petrus Joannes

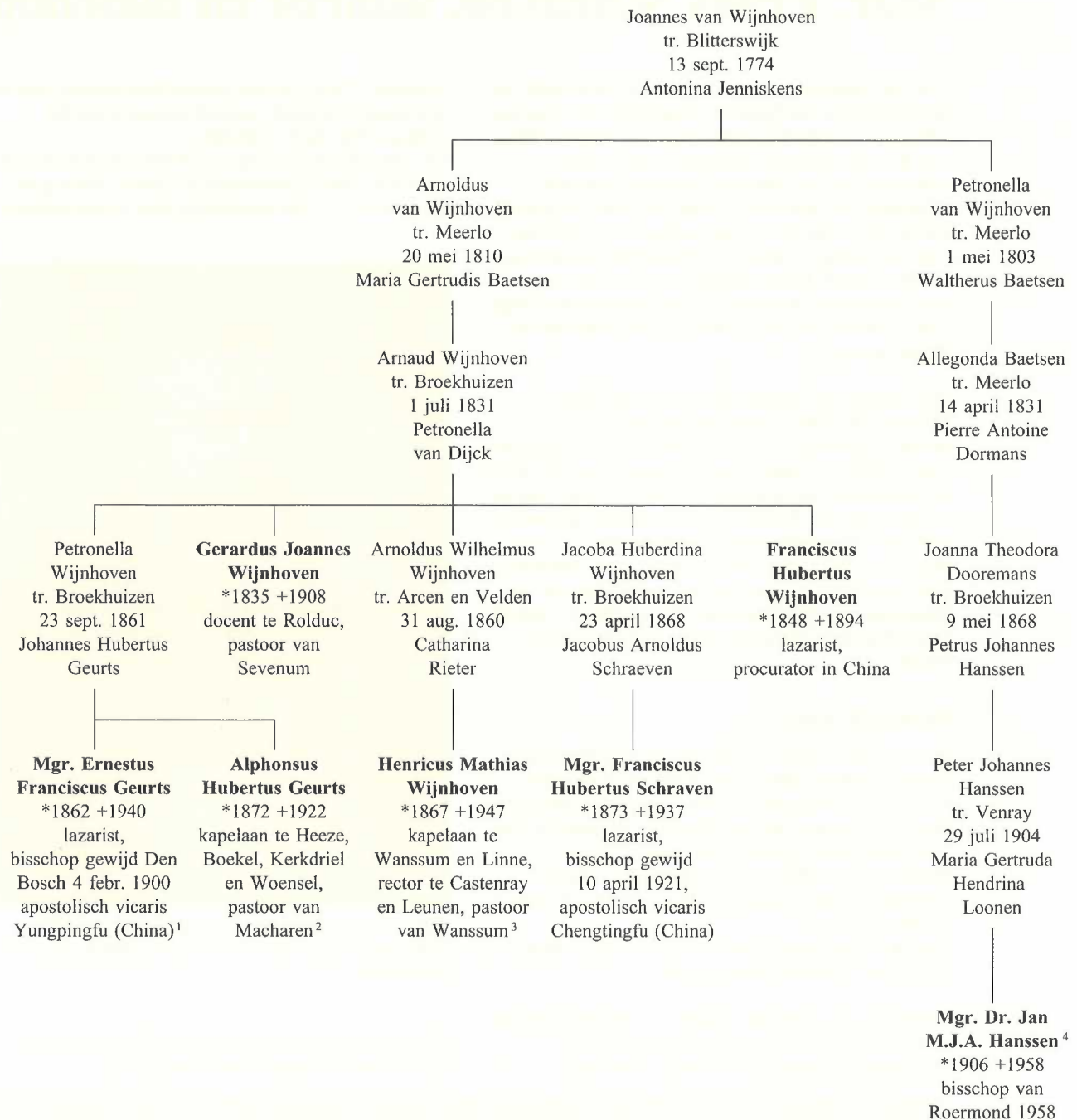

Mgr. Frans Schraven tijdens zijn laatste verblijf in Nederland 1925. Foto: C.G. Weers, Hoffotograaf te Roermond.

Huis Kaldenbroek te Lottum. Het geboortehuis van Mgr. Frans Schraven. Foto: Jan Lafeber.

Geneagram Wijnhoven, Geurts, Schraven en Hanssen

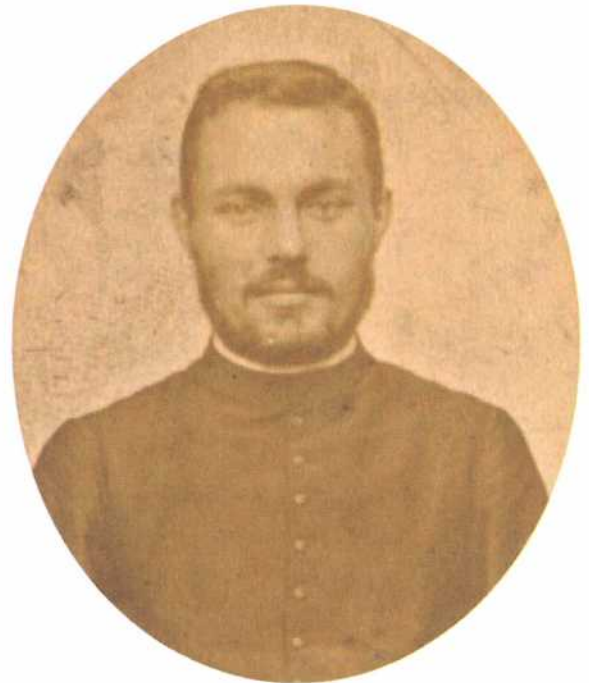
1. W. BELLEMAKERS C.M., Een korte geschiedenis van de Nederlandse Lazaristen in China, met nadruk op het apostolisch vicariaat Yungpingfu, in: *Verbiest Koerier*, vol. XXI 2009, 8.
2. G.H.J. ULIJN, *Haren en Macharen in oude ansichten*, Zaltbommel 1975.
3. J.G.C. SIMONS, *Zielzorgers in het Bisdom Roermond 1840-2000*, Sittard 2001.
4. Mgr. Hanssen heeft in de zesde generatie van zijn kwartierstaat niet alleen het echtpaar Van Wijnhoven-Jenniskens gemeenschappelijk met Frans Schraven, maar ook Van Eijndt-Haffmans, Ketels-Hendrix en Baetsen-van Hegelsom; zie EDM.M.A.H. DELHOUGNE, Kwartierstaat Hanssen-Loonen, in: *Gens Nostra*, nr. 4/5 1991, 188-189.

Schraven, een oudoom van de missiebisshop en zou 150 jaar lang binnen de familie blijven.⁵ Vader Jacobus Arnoldus Schraven vestigde zich later op 28 april 1879 met zijn gezin te Ooijen op de hoeve Op Wis, gelegen ten noorden van Broekhuizenvorst tussen kasteel Ooijen en Blitterswijk. Hier werden de twee jongste broers August en Henri Schraven geboren. August zette later de bierbrouwerij van zijn vader voort, Henri werd boomkweker.

Priesters in zijn familie

De familie Wijnhoven van de moeder van Frans Schraven bracht meerdere priesters voort. Zijn oudste oom Gerard Wijnhoven (1835) was priester en docent te Rolduc. Diens broer, de reeds genoemde jongste oom Frans Wijnhoven (1848), werd priester in de Congregatie van de Missie. Naar verluidt was hij op weg naar de Missionarissen van Parijs, maar werd hij in de late avond per abuis door de koetsier aldaar afgeleverd bij de Lazaristen. Na er een nacht doorgebracht te hebben, besloot hij daar maar te blijven. Hij vertrok in 1871 voor missiewerk naar China, waarvan de langste tijd

Mgr. Frans Schraven (links) met zijn neef en wijbisshop Mgr. Frans Geurts, anno 1921.

Frans Schraven als jong priester.

als procurator in Tianjin.⁶ Hij overleed op dezelfde dag als Jozef Allofs (1854) uit Arcen. Deze achterneef⁷ van vader Jacobus Arnoldus Schraven stierf ook op 26 mei 1894 als lazarus in China aan tyfus.⁸ Van zijn tante Nella Wijnhoven kozen twee zoons voor het priesterschap. Haar oudste zoon Frans Geurts (1862) werd eveneens lazarus en missionaris in China. Een jongere broer van hem, Alphons Geurts (1872) werd priester (wereldheer) in het bisdom Den Bosch, gewijd aldaar op 12 juni 1897.⁹ Daarnaast werd een zoon van zijn oom Arnold Wijnhoven, Henricus Wijnhoven (1867), tot priester gewijd in het bisdom Roermond op 22 maart 1890.¹⁰ Zie het geneagram Wijnhoven.

Priesterschap

Voor Frans Schraven waren de geestelijken binnen zijn familie ongetwijfeld van grote betekenis. Na zijn gymnasiale opleiding op het Bisschoppelijk College te Roermond en studie filosofie te Rolduc vertrok Frans op 6 september 1894 naar het moederhuis van de Lazaristen in Parijs. Zijn priesterwijding volgde aldaar op 27 mei 1899. Zoals gebruikelijk droeg een neomist zijn eerste H. Mis op in de parochie waar hij zijn jeugd had doorgebracht en zijn naaste familie woonde. Deze dienst vond 26 juli 1899 plaats in de parochiekerk van Broekhuizenvorst, waarbij ook zijn oom Gerard Wijnhoven en zijn beide neven Alphons Geurts en Henricus Wijnhoven aanwezig waren.¹¹

Veel tijd voor afscheid was er niet. Op 5 augustus 1899 vertrok hij naar de missie in China. Hij kreeg daar de Chinese naam Wén Zhíhé, hetgeen betekent: Brenger van vrede.

Frans Schraven werd 16 december 1920 benoemd tot titulair bisshop van Amyclea en apostolisch vicaris

<p>16</p> <p>Johannes Jacobus Schraven</p> <p>ged. Uedem (hertogdom Kleef) 16 april 1749,¹ landbouwer, overl. Broekhuizen 15 thermidor XIII (3 aug. 1805),</p> <p>zn. van Theodorus Schraven en Johanna Brucx.</p> <p>tr. Broekhuizen 8 okt. 1771</p>	<p>17</p> <p>Aldegundis Potten</p> <p>ged. Broekhuizen 9 juni 1746, rentenierster, overl. Broekhuizen 4 aug. 1819,</p> <p>dr. van Wilhelmus Potten en Maria Sijbers.</p> <p>tr. Broekhuizen 8 okt. 1771</p>	<p>18</p> <p>Joannes van Eijndt</p> <p>ged. Lottum 10 maart 1748, landbouwer-grondeigenaar, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 24 jan. 1830,</p> <p>zn. van Gerardus aen Eijndt en Joanna Margareta Smeten.</p> <p>tr. Arcen 24 jan. 1775</p>	<p>19</p> <p>Arnoldina Haffmans</p> <p>ged. Arcen 25 april 1752, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 21 febr. 1827,</p> <p>dr. van Wolterus Haeffmans en Aldegunda Deckers.</p> <p>tr. Arcen 24 jan. 1775</p>	<p>20</p> <p>Jacobus van Dijk</p> <p>ged. Lottum 22 juli 1738, hoefsmid, landbouwer-grondeigenaar, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 3 maart 1816,</p> <p>zn. van Henricus van Dijk en Catharina Sweijen.</p> <p>tr. Lottum 8 april 1761</p>	<p>21</p> <p>Maria Agnes van Aerd (Aerts, Arts)</p> <p>ged. Lottum 31 okt. 1740, landbouwster, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 12 dec. 1814,</p> <p>dr. van Petrus Aerts en Catharina van Soest.</p> <p>tr. Lottum 8 april 1761</p>	<p>22</p> <p>Joannes Ketels (vulgo Coenders)</p> <p>ged. Lottum 22 april 1730, schepen van Meerlo, overl. Meerlo 21 dec. 1799, tr. 2 Meerlo 15 nov. 1770 Petronella Fleuren,</p> <p>zn. van Henricus Ketels (later Coenders) en Gertrudis Condors (Coenders).</p> <p>tr. 1 Lottum 22 okt. 1760</p>	<p>23</p> <p>Getrudis Hendrix</p> <p>ged. Meerlo 4 dec. 1732, overl. Meerlo 17 mei 1770,</p> <p>dr. van Michael Hendrix en Aleijdis Simons sive Wismans alias Kuenen.</p> <p>tr. 1 Lottum 22 okt. 1760</p>
<p>8</p> <p>Joannes Sibertus Schraven</p> <p>geb. en ged. Broekhuizen 11 mei 1776, jeneverstoker, herbergier, veerman, landbouwer, wethouder van de gemeente Grubbenvorst (1836), overl. Lottum gem. Grubbenvorst 23 aug. 1844.</p> <p>tr. Grubbenvorst 22 nov. 1800²</p>	<p>9</p> <p>Joanna Catharina van Eindt</p> <p>ged. Lottum 23 aug. 1776, landbouwster, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 22 jan. 1848.</p> <p>tr. Grubbenvorst 22 nov. 1800²</p>	<p>10</p> <p>Petrus van Dijk</p> <p>ged. Lottum 8 mei 1764, tapper, landbouwer, herbergier, overl. Broekhuizenvorst gem. Broekhuizen 25 aug. 1819.</p> <p>tr. Lottum 22 mei 1794</p>	<p>11</p> <p>Aldegondis Coenders</p> <p>ged. Meerlo 31 okt. 1765, tapster, bakster, landbouwster, rentenierster, overl. Broekhuizenvorst gem. Broekhuizen 11 okt. 1841.</p> <p>tr. Lottum 22 mei 1794</p>				
<p>4</p> <p>Joannes Jacobus Schraaven</p> <p>geb. Afferden gem. Bergen 14 messidor XIII (3 juli 1805), herbergier, tapper, landbouwer, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 27 aug. 1867.</p> <p>tr. Broekhuizen 7 mei 1830</p>	<p>5</p> <p>Johanna van Dijk</p> <p>geb. Broekhuizenvorst gem. Broekhuizen 6 messidor XI (25 juni 1803), landbouwster, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 20 maart 1881.</p> <p>tr. Broekhuizen 7 mei 1830</p>						
<p>2</p> <p>Jacobus Arnoldus (Arnold) Schraaven (Schraven)</p> <p>geb. Lottum gem. Grubbenvorst 14 nov. 1833, landbouwer, bierbrouwer, rentenier, vestigde zich in 1879 te Ooijen op hoeve Op Wis, overl. Broekhuizen 3 mei 1917, tr. 1 Grubbenvorst 20 april 1861 Joanna Christina Hafmans, geb. Lottum gem. Grubbenvorst 17 juni 1831, overl. ald. 10 april 1867, dr. van Joannes Hafmans, landbouwer, en Margaretha Linssen.</p>							
<p>1</p> <p>Mgr. Franciscus Hubertus (Frans) Schraven C.M.</p> <p>geb. Huis Kaldenbroek te Lottum gem. Grubbenvorst 13 okt. 1873, r.k. priester, gewijd Parijs 27 mei 1899, lid van de Congregatie der Missie (Lazaristen), bisschopswijding Chengtingfu (het huidige Zhending, China) 10 april 1921, overl. (verbrand door Japanse soldaten) Chengtingfu (China) 9 okt. 1937.</p>							

<p>24</p> <p>Joannes van Wijnhoven</p> <p>ged. Blitterswijk 5 sept. 1734, overl. Blitterswijk gem. Meerlo 10 sept. 1806,</p> <p>zn. van Jacobus Wijnhoven en Aldegonda Hennekens.</p> <p>tr. Blitterswijk 13 sept. 1774</p>	<p>25</p> <p>Antonina Jenniskens</p> <p>ged. Horst 24 sept. 1743, overl. Blitterswijk gem. Meerlo 24 febr. 1810,</p> <p>dr. van Wilhelmus Jenneskens en Petronella Verberckt.</p> <p>tr. Meerlo 20 mei 1810</p>	<p>26</p> <p>Joannes Baetsen</p> <p>ged. Broekhuizen 19 juli 1748, landbouwer-grondeigenaar, overl. Broekhuizen 3 juni 1807,</p> <p>zn. van Henricus Baets en Aldegunda Keltiens.</p> <p>tr. Broekhuizen 1 febr. 1780</p>	<p>27</p> <p>Gertruidis van Hegelsom</p> <p>ged. Wanssum 14 jan. 1759, landbouwster, overl. Broekhuizen 25 maart 1806,</p> <p>dr. van Joannes Jacobus Josephus van Hegelsom en Gertrudis Biestervels.</p> <p>tr. Broekhuizen 1 juli 1831</p>	<p>28 = 20</p> <p><i>Jacobus van Dijk</i></p> <p>ged. Lottum 22 juli 1738, <i>hoefsmid, landbouwer-grondeigenaar, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 3 maart 1816,</i></p> <p>zn. van Henricus van Dijk en Catharina Sweijen.</p> <p>tr. Lottum 8 april 1761</p>	<p>29 = 21</p> <p><i>Maria Agnes van Aerd (Aerts, Arts)</i></p> <p>ged. Lottum 31 okt. 1740, <i>landbouwster, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 12 dec. 1814,</i></p> <p>dr. van Petrus Aerts en Catharina van Soest.</p> <p>tr. Lottum 22 mei 1794</p>	<p>30 = 22</p> <p><i>Joannes Ketels (vulgo Coenders)</i></p> <p>ged. Lottum 22 april 1730, <i>schepen van Meerlo, overl. Meerlo 21 dec. 1799, tr. 2 Meerlo 15 nov. 1770</i> <i>Petronella Fleuren,</i></p> <p>zn. van Henricus Ketels (later Coenders) en Gertrudis Condors (Coenders).</p> <p>tr. 1 Lottum 22 okt. 1760</p>	<p>31 = 23</p> <p><i>Getrudis Hendrix</i></p> <p>ged. Meerlo 4 dec. 1732, overl. Meerlo 17 mei 1770,</p> <p>dr. van Michael Hendrix en Aleijdis Simons sive Wismans alias Kuenen.</p>
<p>12</p> <p>Arnoldus van Wijnhoven</p> <p>geb. en ged. Blitterswijk 23 juni 1783, landbouwer-grondeigenaar, overl. Blitterswijk gem. Meerlo 2 nov. 1811.</p>	<p>13</p> <p>Maria Gertrudis Baetsen</p> <p>geb. en ged. Broekhuizen 28 aug. 1790, landbouwster, overl. Ooijen gem. Broekhuizen 19 okt. 1869; tr. 2 Meerlo 1 aug. 1815 Gerhard Gossens.</p>	<p>14 = 10</p> <p><i>Petrus van Dijk</i></p> <p>ged. Lottum 8 mei 1764, <i>tapper, landbouwer, herbergier, overl. Broekhuizenvorst gem. Broekhuizen 25 aug. 1819.</i></p>	<p>15 = 11</p> <p><i>Aldegondis Coenders</i></p> <p>ged. Meerlo 31 okt. 1765, <i>tapster, bakster, landbouwster, rentenierster, overl. Broekhuizenvorst gem. Broekhuizen 11 okt. 1841.</i></p>				
<p>6</p> <p>Arnaud Wijnhoven</p> <p>geb. Blitterswijk gem. Meerlo 8 nov. 1811, landbouwer, overl. Ooijen gem. Broekhuizen 30 juni 1864.</p>	<p>7</p> <p>Petronella van Dijk</p> <p>geb. Broekhuizenvorst gem. Broekhuizen 23 pluviôse XIII (12 febr. 1805), landbouwster, rentenierster, overl. Broekhuizen 10 aug. 1877.</p>						
<p>3</p> <p>Jacoba Huberdina (Jacoba) Wijnhoven</p> <p>geb. Ooijen gem. Broekhuizen 20 jan. 1839, overl. Lottum gem. Grubbenvorst 3 april 1914.</p> <p>tr. 2 Broekhuizen 23 april 1868</p>							
<p>Samengesteld door: Ton van den Berg, Roermond</p>							
<p>1. http://www.fam-schraven.nl/w_stamboom/gensweb/limburg/limburg-000857-pframeset.htm?limburg-000857-p.htm 2. http://www.fam-schraven.nl/w_stamboom/gensweb/limburg/limburg000000.htm#16</p>							

Luchtfoto van kasteel Kaldenbroek te Lottum, 25 april 2003. Foto: Peter Bors, Beesel.

van Chengtingfu, het huidige Zhending gelegen ca. 260 km ten zuiden van Beijing. De bisschopswijding door zijn neef Mgr. Frans Geurts volgde aldaar op 10 april 1921.

*Lazerist Frans Wijnhoven († 1894),
oom van Mgr. Frans Schraven.*

Op 17 juni 1925 arriveerde Mgr. Frans Schraven bij zijn laatste bezoek aan Nederland bij het Missiehuis St. Joseph te Helden-Panningen. Hij verbleef hier ruim een half jaar. Vlak voor zijn vertrek bezocht hij wegens de overstroming van de Maas per boot zijn familie, die geïsoleerd verbleef Op Wis.¹⁰ Te Marseille scheepste hij zich 15 januari 1926 in voor zijn laatste reis naar China.

Ontvoerd en vermoord

Als bisschop en daarmee de hoogste kerkelijke autoriteit in Chengtingfu werd hij na de inval in China door het Japanse leger geconfronteerd met een belegering van zijn stad. De hoge muren boden bijna twee dagen weerstand, maar op 9 oktober 1937 viel het leger plunderend de stad binnen. Zijn missiepost was inmiddels een toevluchtsoord geworden voor vrouwen en kinderen. Na een brute inval door de soldaten eisten deze honderden vrouwen en jonge meisjes op. Dit werd door Mgr. Frans Schraven resoluut geweigerd. Daarop werd hij samen met acht andere Europese mannen (vijf priesters, twee broeders en een leek) uit de missiepost ontvoerd. Enkele weken later bleek dat zij diezelfde nacht honderden meters verderop waren vermoord en verbrand.

Een maand onzekerheid

De berichtgeving over het gruwelijk lot van de ontvoerden drong pas laat door in de westerse media. De Limburger Koerier berichtte in de rubriek 'In verren vreemde' op 28 oktober over de ontvoering.

Naast Frans Schraven behoorden twee andere Nederlanders tot de slachtoffers: de priester Gerard Wouters uit Breda en broeder Antoon Geerts uit Oudenbosch. De overige zes waren drie Fransen, een Oostenrijker, een Pool en een Slowaak. Het bericht over hun dood volgde enkele weken later. Henri Schraven, de jongste broer van Frans, plaatste namens de familie een overlijdensannonce in De Tijd van 24 november en in de Limburger Koerier van 26 november.

De Japanse legerleiding vond de gebeurtenissen in Chengtingfu een 'ramp'.¹² Het Bataviaasch Nieuwsblad maakte 5 januari 1938 melding van een requiemmis voor de slachtoffers in de kathedraal van Chengtingfu.

Daarbij was uitdrukkelijk een afvaardiging van het Japanse leger in China aanwezig.

In Chengtingfu werd een herdenkingsmonument opgericht met medewerking van de bezettingsmacht. Dit monument vermeldt dezelfde gedachte als de spreuk op het bidprentje van Frans Schraven: "Zij gaven hun leven voor hun schapen".¹³

Verdere uitgebreide informatie over Mgr. Frans Schraven is te vinden op de website www.mgrschraven.nl van de Mgr. Schraven Stichting. Veel dank aan de heren Vincent Hermans uit Simpelveld en Rinus Flokstra uit Venray voor de ter beschikking gestelde illustraties.

Met diepe droefheid brengen wij ter algemeene kennis het tragisch overlijden van onzen beminden Heerbroer, Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur

FRANCISCUS HUBERTUS SCHRAVEN,
Lazarist
Tit. Bisschop van Amiclea,
Apostolisch Vicaris van Chengtingfu (China)

geboren 13 October 1873 te Lottum (L.) en na een 38-jarig misseleven een geweldadigen dood gestorven bij Chengtingfu.

Namens de bedroefde familie **SCHRAVEN:**
HENR. SCHRAVEN
Lottum (L.)

De plechtige Rouwdienst zal gehouden worden in de parochiekerk te Lottum (L.) op Maandag 29 November om kwart voor 10.

Eenige en algemeene kennisgeving

JEZUS † MARIA † JOZEF † VINCENTIUS

Sub tutela Mariæ Immaculatæ
Bidt voor de zielerust van

**Zijne Hoogw. Excellentie
Mgr. F. H. Schraven,**
geboren te Lottum den 13. October 1873. ingetreden in de Congregatie der Missie Lazaristen te Parijs den 6. September 1894 en aldaar Priester-gewijd den 27. Mei 1899. Bisschop gewijd te Chengtingfu den 10. April 1921 en aldaar een gruwelijken dood gestorven den 10. October 1937.

De goede Herder geeft zijn leven voor de schapen. (Joan. X. 11.)
Ik zend U als schapen midden onder de wolven. (Math. X. 16.)
Vergeef het hun. Vader. want zij weten niet wat zij doen. (Luc. XXIII. 34.)
Zij gingen heen. verheugd dat zij waardig waren gevonden versmading te lijden voor de Naam van Jezus. (Act. V. 41.)
Niemand heeft grooter liefde dan hij, die zijn leven geeft voor zijn vrienden. (Joan. XV. 13.)
Laat ons bidden. — Geef ons. Heer, dat Gij de ziel van Uwen dienaar Franciscus. Bisschop, welke Gij uit het lijden en den strijd van dit leven hebt geleid, vergunt deelachtig te worden aan het geluk Uwer heiligen. door Christus onzen Heer. Amen. (Missaal.)

R. I. P.

Dagblad
De Tijd van
24 nov. 1937.

Noten

1. Dagblad De Limburger 3 januari 2014.
2. Zie over Frans Wijnhoven: HARRY KNIPSCHILD, 'Geen goddeloos volk onder de zon'. Limburgers op missie onder de Chinezen, in: *Publications SHAL* 147 (2011), 239-244. Mgr. Frans Schraven wordt in zijn uitvoerig artikel niet vermeld.
3. De congregatie werd in 1625 gesticht door Vincentius à Paulo; zie nl.wikipedia.org/wiki/Congregatie_der_Missie.
4. Zie kwartierstaat nummers 10 en 11 c.q. 14 en 15.
5. M. FLOKSTRA, Kastelen in het land van Kessel, Venray 2005, 235-253; de geschiedenis van Huis Kaldenbroek wordt hierin uitgebreid beschreven. De achterkleinzoon Alphonsus Michaël Johannes Josephus van Haeff (1890), pastoor van Meterik, verkocht het in 1970.
6. W. BELLEMAKERS C.M., Een korte geschiedenis van de Nederlandse Lazaristen in China, met nadruk op het apostolisch vicariaat Yungpingfu, in: *Verbiest Koerier*, vol. XXI, maart 2009.
7. Jozef Allofs was een achterkleinzoon van het echtpaar Van Eijndt-Haffmans. Zie de kwartieren 18 en 19 in de kwartierstaat.
8. De Volksstem 27 juni 1894 en 15 augustus 1894.
9. G.H.J. ULIJN, Haren en Macharen in oude ansichten, Zaltbommel 1975.
10. J.G.C. SIMONIS, Zielzorgers in het Bisdom Roermond 1840 - 2000, Sittard 2001.
11. Limburger Koerier 11 december 1937.
12. www.mgrschraven.nl/PDF/Nieuwsbrieven/1.5.Nieuwsbrief.Mgr.Schraven.maart.09.pdf
13. www.mgrschraven.nl/PDF/Gezellen/Drama%20van%20Zhengding.pdf

A.S.M. (FUNS)
 PATELSKI¹

In Memoriam Louis Augustus (1921-2013)

Op zaterdagmiddag 17 augustus 2013 overleed in Verpleeghuis Bergweide te Heerlen op 91-jarige leeftijd Louis Augustus. Met zijn dood verliezen wij een warme, beminnelijke en erudiete persoonlijkheid, een sociaal bewogen mens en een goede vriend. De Euregio verliest een oorspronkelijke onder-zoeker, een leraar, en een vruchtbare geschiedschrijver.

Drs. Franciscus Lodewijk Augustus² werd op 18 oktober 1921 te Kerkrade aan de Nieuwstraat geboren als zoon van de mijnopzichter Jan Lambert Willem Augustus en Maria Hubertina Elisabeth Erkens.³ Na het gymnasium en twee jaar studie filosofie studeerde hij aan het grootseminarie te Roermond, alwaar hij op 6 april 1946 tot priester werd gewijd. Op 27 juli 1946 werd hij docent te Rolduc. Kort erna vertrok hij naar Nijmegen met de opdracht aan de Katholieke Universiteit Duits, met als bijvak geschiedenis, te gaan studeren. In september 1952 keerde hij terug naar Rolduc om lessen Duits en Nederlands te geven. Tevens kreeg hij het beheer en de zorg over de bibliotheek en het archief.

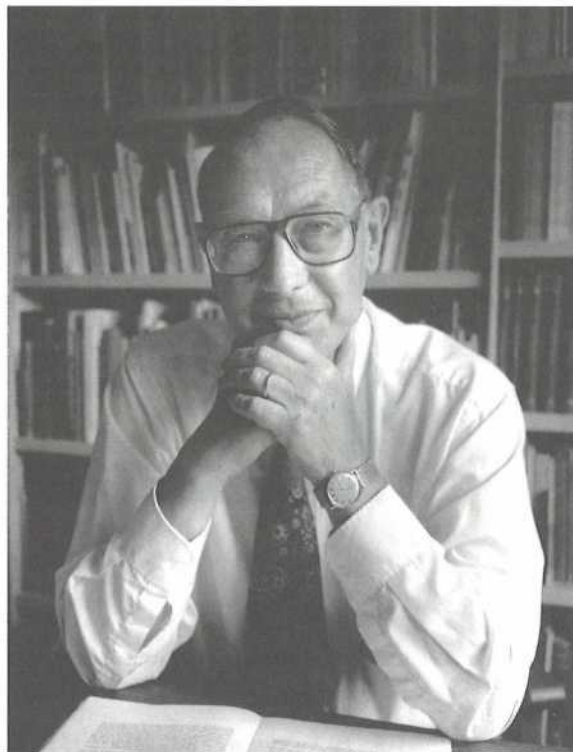

Foto: Arnaud Wilnik.

Louis Augustus werkte en verbleef tot medio 1964 in Rolduc. Geleidelijk aan kwam bij hem het besef dat het priesterschap toch niet bracht wat hij van het leven verwachtte. En nadat hij zijn grote liefde Tiny Vijgen had leren kennen trad hij op 22 oktober 1968 uit het ambt. Het gelukkige paar trouwde op 30 juni 1969 te Hoensbroek.

Inmiddels had Louis succesvol zijn doctoraal examen afgelegd en zich verder verdiept in de paleografie. Van 1965 tot 1983 was hij leraar Duits aan het Bernardinus-college in Heerlen.

Louis Augustus wijdde een belangrijk deel van zijn leven aan de historische werkgroep Het Land van Herle, in 1945 opgericht door de Heerlense gemeente-archivaris Leo van Hommerich.

In 1962 werd hij gevraagd om lid te worden, iets waaraan hij graag gehoor gaf. Hij bleef lid van de werkgroep tot aan zijn overlijden, al heeft hij na een hartstilstand, zeven jaar geleden, nooit meer een bijeenkomst kunnen bijwonen.

Louis Augustus was eveneens betrokken bij het bestuur van de Stichting Het Land van Herle. Sinds 1973 was hij bestuurslid en na het overlijden van Leo van Hommerich, op 3 december 1976, werd hij voorzitter van zowel de stichting, de werkgroep als ook van de redactie. Negentien jaar later, bij zijn afscheid als voorzitter, werd hij op 9 oktober 1995 tot erevoorzitter benoemd.

Naast zijn activiteiten voor Het Land van Herle was Louis Augustus bestuurslid 1968, vice-voorzitter 1972 en voorzitter 1977-1979 van de Kring Heerlen van het inmiddels Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap. In de periode 1979-1987 fungeerde hij als lid van het hoofdbestuur van het LGOG en in 1985-1992 als voorzitter van de Commissie Lokale Geschiedenis. Louis was eveneens lid van de redactie van De Maasgouw. Wegens zijn grote verdiensten werd hem in 1996, bij gelegenheid van zijn 75e verjaardag, de bundel met historische opstellen Ontgonnen Verleden en het erelidmaatschap van het LGOG aangeboden.

Louis Augustus droeg de historie van de abdij Kloosterrade en het Land van Rode een bijzonder warm hart toe. Als (oud)archivaris kende hij het archief van abdij Kloosterrade, later bekend onder de historisch onjuiste naam Rolduc, als geen ander. Maar hij zocht ook naarstig buiten de eigen regio naar bronnen over het Land van Rode. In 1966 richtte hij samen met Henri Frusch en Lei Heijenrath de stichting Fontes Rodenses op. In de loop der tijd werden talrijke bronnen verzameld, gekopieerd, bewerkt en in druk of digitaal uitgegeven. Door zijn gedreven wijze van vertellen en doceren wist Louis Augustus steeds weer nieuwe mensen te enthousiasmeren voor de geschiedenis van het Land van Rode. Fontes Rodenses groeide, mede door zijn inzet, uit tot een in Kerkrade en de Euregio niet meer weg te denken historische instelling.

Het is ondoenlijk in dit bestek de vele publicaties, bestuurlijke en andere verdiensten van Louis Augustus op te sommen.⁴ Meerdere onderscheidingen vielen hem ten deel. Naast erebestuursfuncties en erelidmaatschappen was hij Ridder in de Orde van Oranje-Nassau (1991) en drager van de Rheinlandtaler (2001).

Louis Augustus was een gedegen en kritische onderzoeker. Wars van alle vooroordelen, zich verplaatsend in de oude tijd en in de mensen die toen leefden, probeerde hij te achterhalen hoe de historische vork precies in de steel zat. Daarbij werkte hij steeds met de bronnen, de meest oorspronkelijke archivalia, los van eventuele bronnenpublicaties en van de conclusies van eerdere onderzoekers. Hij bestudeerde niet alleen de bekende oorkonden en archivalia maar zocht ook naar nieuwe bronnen. Zijn kennis van het Latijn en zijn paleografische vaardigheden kwamen hem daarbij goed van pas. Door deze aanpak gebeurde het meer dan eens dat hij bestaande historische studies en opvattingen naar het rijk der fabelen verwees. Zijn onderzoek naar de Bokkerijders is daar een mooi voorbeeld van.

Bokkerijders en genealogie

In genealogische publicaties van auteurs met Zuid-Limburgse voorouders komt het thema Bokkerijders meer dan eens aan de orde. Bij het grote publiek is Louis Augustus vooral bekend door zijn visie op dit fenomeen. Hij heeft er talrijke publicaties aan gewijd. Zijn belangrijkste: *Vervolgingsbeleid en procesvoering tegen de Bokkerijders. Het ontstaan van een waandenkbeeld*, werd in 1991 opgenomen in de *Publications van het LGOG*.⁵

Louis Augustus was getroffen door het vele leed en het onrecht dat de vermeende misdadigers en hun gezinnen door een op hol geslagen justitie was aangedaan. Gerechtelijke dwalingen zijn van alle tijden, maar de omvang hiervan in de 18e eeuw was in onze streken buiten alle proporties. Door het ongebreideld toepassen van de tortuur, net zolang martelen totdat verdachten alles bekenden, wat de rechters wilden horen, werden honderden gezinnen in de ellende gestort. Met zijn sterk ontwikkelde gevoel voor rechtvaardigheid kon de fijnbesnaarde Louis hier heel fel over zijn.

Louis Augustus interesseerde zich eveneens voor familiegeschiedenis en genealogie. Hij publiceerde onder meer over de families Fabritius,⁶ Ederenstein⁷, Spies zu Ehrenstein⁸ en Kirchoffs.⁹ Ook deed hij mee aan het project *Genetische Genealogie in Nederland*. Middel DNA-onderzoek van het Y-chromosoom, dat nagenoeg identiek van vader op zoon wordt doorgegeven, is het mogelijk in een stamboom de wettige afstamming in mannelijke lijn te toetsen aan de natuurlijke afstamming. Louis Augustus behoorde tot haplogroep I. Ongeveer 1/3 deel van alle Nederlandse mannen behoort tot deze groep.¹⁰ De resultaten van het onderzoek met een stamreeks Augustus zijn nog niet gepubliceerd.¹¹

Ongeveer een jaar voor zijn vijfenzeventigste verjaardag kreeg ik bezoek van zijn vrouw Tiny. Zij vroeg zich af wat zij aan Louis bij die gelegenheid zou kunnen geven. Louis had eigenlijk al alles en werd alom gewaardeerd. Tiny was op het idee gekomen om de stamboom van de familie Augustus te laten uitzoeken. Wel, daar was ik wel voor te vinden. Te meer omdat de familienaam niet zoveel voorkwam en ik zelf ook nieuwsgierig was naar de herkomst. Bij een diepgaand onderzoek bleek dat de familienaam

Augustus was aangenomen door de linnenwever Joannes Renwa, die zich omstreeks het jaar 1783 in Beek vestigde.¹² Renwa was geboortig van Nerem, een gehucht in de parochie Vreeren, gelegen op de Frans-Nederlandse taalgrens ten zuiden van Tongeren. Joannes Renwa komt in de archivalia van Beek voor onder zijn oorspronkelijke naam, maar gaande de tijd ook onder zijn nieuwe naam Augustus, de naam die zich onder zijn nageslacht handhaafde. Wij hebben nooit kunnen vinden wáárom Joannes Renwa uit Nerem zich Augustus is gaan noemen. Dat raadsel is nooit opgelost. Na zijn 75e verjaardag zijn Louis en ik met veel plezier vaker op pad geweest om samen in archieven verder te speuren naar zijn voorouders.

Op dinsdag 26 september 2006, in de vroege avonduren, kreeg Louis Augustus geheel onverwacht een hartaanval. Hij geraakte korte tijd in coma en overleefde ternauwernood. Hij werd echter nooit meer de oude erudiete leermeester van weleer. Zijn leven als onderzoeker en geschiedschrijver was ten einde. Hij verbleef korte tijd in enkele verpleeg- en revalidatieinstellingen en werd uiteindelijk opgenomen in Verpleeghuis Bergweide te Heerlen. Hier verbleef hij ruim zeven jaar. Langzaam verslechterde zijn gezondheid en takelde hij verder af. Het laatste jaar begon hij steeds meer naar zijn dood toe te leven, er naar te verlangen. Tenslotte, op 91-jarige leeftijd, begaf zijn lichaam het en sloep hij vredig in. Zijn grote betekenis voor de Zuid-Limburgse geschiedschrijving ligt verankerd in zijn vele publicaties en geschriften. De liefde en kennis, die hij jonge onderzoekers meegaf, zullen nog lange tijd hun vruchten afwerpen. Hij was een vriend, een leermeester en een inspirator voor velen, niet in het minst voor schrijver dezes.

Noten

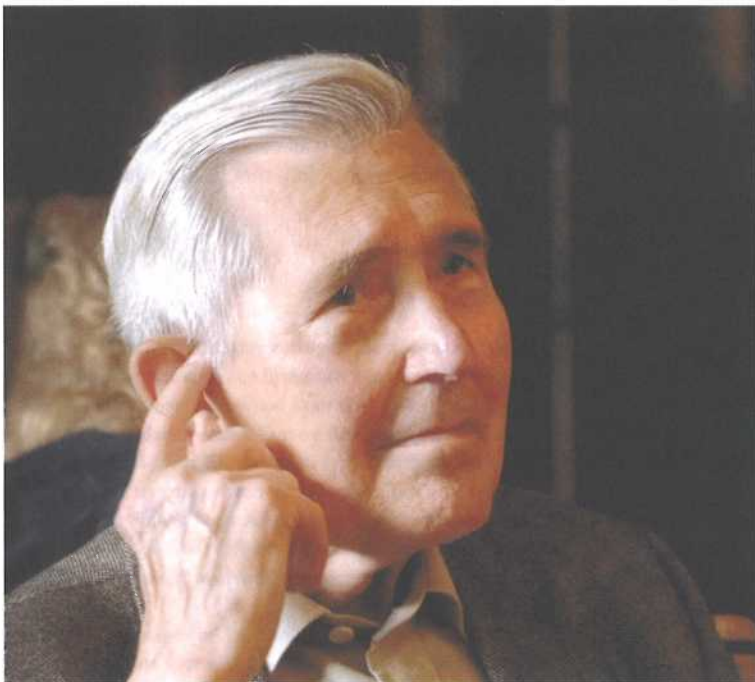
1. In Memoriam: Louis Augustus verscheen eerder in: *Het Land van Herle. Historisch tijdschrift voor Parkstad Limburg* 63 (2013), 81-84. Voor deze hernieuwde publicatie in het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie heb ik de tekst enigszins aangepast. Met dank aan zijn nicht H  lene Otten-G  tgens uit Geulle voor het ter beschikking stellen van zijn foto, gemaakt door de fotograaf Arnaud Wilnik uit Heerlen.
2. Zie voor een biografische schets: ROELOF BRAAD, Over Louis Augustus . . . , in: *Ontgonnen Verleden, Maastricht 1996*, 13-23.
3. W. NOLTEN, Kwartierstaat drs. F.L. Augustus, in: *Ontgonnen Verleden, Maastricht 1996*, 31-42. Zie voor stamreeksen en over de herkomst van de families Augustus en Erkens: A.S.M. PATELSKI, Bij de kwartierstaat Augustus-Erkens, in: *Kwartierstatenboek 2000, verzameling kwartierstaten bijeengebracht ter gelegenheid van het jaar 2000, Rotterdam/s-Gravenhage 2000*, 288-289.
4. Zie voor een bibliografie tot 1996: SERVIE BROERS, Lijst van publicaties van L. Augustus, in: *Ontgonnen Verleden, Maastricht 1996*, 24-30.
5. L. AUGUSTUS, Vervolgingsbeleid en procesvoering tegen de Bokkerijders. Het ontstaan van een waandenkbeeld, in: *PublicationsSHAL 127 (1991)*, 69-153.
6. L. AUGUSTUS, De familie Fabritius te Kerkrade-Heerlen, in: *Het Land van Herle 17 (1967)*, 92-97.

7. L. AUGUSTUS, Het geslacht Ederenstein op het gelijknamige kasteel te Kerkrade, in *Het Land van Herle* 26 (1976), 51-60.
8. L. AUGUSTUS, De familie Spies zu Ehrenstein en het pandheerschap over Kerkrade 1562-1689, in: *Uit Kerkrade's verleden. Opstellen uitgegeven bij gelegenheid van het 350-jarig bestaan der schuttersbroederschap St.-Sebastianus*, Kerkrade 1967, 43-66.
9. G. RAMAEKERS, L. AUGUSTUS, De chirurgijn Jozef Kirchhoffs en zijn familie, in: *Het Land van Herle* 36 (1986), 66-73.
10. Zie over genetische genealogie onder meer FUNS PATELSKI, MARIE-ANNE VAN DER CRUIJS, *Limburgse Verwantschappen. Bijzondere familierelaties gebaseerd op de kwartierstaat Van der Cruijs-Gilissen*, Gronsveld/Rotterdam 2012, 9-10.
11. Publicatie is een project van uitgever Leo Barjesteh uit Gronsveld. Hij is voornemens dit jaar het tweede boekdeel van Zonen van Adam in Nederland te laten verschijnen waarin de haplogroep en het haplotype van Louis Augustus met de stamreeks Augustus zal worden opgenomen.
12. Het is de heer Henk Cobben uit Meerssen die deze naamsverandering van Renwa in Augustus reeds eerder had ontdekt en toenmaals zijn ontdekking met mij deelde.

A.S.M. (FUNS)
PATELSKI

In Memoriam Albert Corten (1926-2013)

Op 12 november 2013 overleed op 87-jarige leeftijd in zijn woonplaats Heerlen de genealoog, kastelenkenner en streekhistoricus Albert Corten. Met hem is de laatste van een generatie gedreven genealogen uit het begin van de tweede helft van de vorige eeuw ten grave gedragen.

Albert Joseph Alfred Marguerite Corten werd op 20 september 1926 te Heerlen geboren. Hij was de jongste uit een gezin van vier zonen.¹ Zijn vader ir. Paul Corten was afkomstig uit Maastricht. Hij werkte als mijningenieur bij de steenkolenmijn Oranje-Nassau I te Heerlen. Zijn moeder Germaine Cajot was afkomstig uit het Franstalige Herve in Wallonië. De kinderen werden tweetalig opgevoed en binnen het gezin werd Frans gesproken. Ook later, wanneer de volwassen broers bij elkaar waren, spraken zij doorgaans onderling Frans.

Albert Corten toonde reeds op zeer jonge leeftijd een brede historische belangstelling. Hij was amper 17 jaar oud toen hij in 1943 lid werd van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG). Bij zijn overlijden was hij langstlevende lid ooit.² De interesse voor geschiedenis en genealogie werd bij de jonge Albert vooral gestimuleerd door de gemeentearchivaris van Heerlen, Leo van Hommerich, die een belangrijke rol heeft gespeeld bij zijn verdere ontwikkeling. Vooral de geschiedenis van middeleeuwse kastelen en boerderijen, en de familiegeschiedenis en genealogieën van hun veelal adellijke eigenaren en bewoners fascineerde hem. In de loop der tijd zou hij, mede door zijn encyclopedische kennis en ijzersterk geheugen, uitgroeien tot een vraagbaak voor menig historicus en bouwkundige.

De oudste broer van Albert, mr. Louis Corten (1922-1990), was eveneens in Limburg genealogisch actief. Hij was de eerste voorzitter van de in 1973 opgerichte Sectie Genealogie van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap en hij bleef dit tot aan het einde van het jaar 1981. In het dagelijkse leven was Louis Corten achtereenvolgens burgemeester van de gemeenten Grevenbicht-Obbicht, Heer en Meerssen.³ In de Tweede Wereldoorlog waren Louis en Albert Corten in Heerlen en omgeving beiden actief in het verzet tegen de bezetter. Albert maakte zich in het laatste oorlogsjaar verdienstelijk als koerier, meestal per fiets. Door zijn jongensachtig uiterlijk en een schooltas op de bagagedrager hadden de Duitsers geen enkele argwaan. Veel later in 1983, de oorlog was al lang voorbij,⁴ werd hij hiervoor onderscheiden met het Verzetsherdenkingskruis. Ook zijn broer Louis was drager van deze nationale onderscheiding.⁵

Zijn passie voor geschiedenis en genealogie maakte dat Albert Corten na het behalen van het HBS-B examen aan het Bernardinuscollege te Heerlen, het staatsexamen gymnasium en zijn doctoraalexamen aan de juridische faculteit te Nijmegen op 19 december 1956, zich volledig inzette voor onder meer het behoud van monumenten in Limburg en het genealogische tijdschrift de Limburgse Leeuw.

Zijn vele activiteiten op historisch en genealogisch terrein maakte dat hij zijn rechtenstudie niet meer kon bekronen met een doctoraalexamen.

Albert Corten was bevriend met Max van Heyst uit Maastricht. Laatstgenoemde richtte in augustus 1952 samen met de genealoog Jan Verzijl en Johan Gulikers, medewerker van het Rijksarchief in Limburg te Maastricht, het genealogische tijdschrift *De Limburgse Leeuw* op.⁶ Nadat Max van Heyst vanwege zijn studie en werk bij de Stadsbibliotheek van Maastricht in 1958 het redactiewerk moest opgeven, trad Albert Corten als secretaris toe tot de redactie. Hij schreef direct een vlammend artikel over de jarenlange problemen die er waren om de Limburgse genealogie van de grond te krijgen en de verdiensten in deze van zijn voorganger en vriend Max van Heyst.⁷

In 1959 bestond de redactie van de *Limburgse Leeuw* uit de heren Albert Corten (1926-2013), Edmond Delhougne (1932-2013), Johan Gulikers (1921-2003), Jos van de Venne (1891-1971) en Jan Verzijl (1897-1967). Allen zijn zij van betekenis geweest voor de genealogie in Limburg. Allen zijn inmiddels overleden, Albert Corten als laatste, waarmee een tijdperk is afgesloten.

De genealogen van weleer zijn nu zelf geschiedenis geworden. De *Limburgse Leeuw* ging reeds in 1966 ter ziele.

In 1971 trouwde Albert Corten met Titia Odé, dochter van de pianist Jan Odé (1906-1989) die na Willem Andriessen (1887-1964) directeur werd van het Amsterdamsch Conservatorium. Het was ook de tijd dat Albert en zijn geestverwant en vriend Louis Augustus intensief contact met elkaar hadden en geregeld bij elkaar over de vloer kwamen. Beiden waren in die tijd bestuurslid van de Kring Heerlen van het LGOG. Bovendien waren zij lid van de historische werkgroep van het Land van Herle, beiden tot aan hun overlijden.

Albert Corten was in alles een onderzoeker, een perfectionist en een doorzetter met een fabelachtig geheugen. Eigen werk was nooit goed genoeg en kon steeds beter. Hierdoor kwam hij slechts moeizaam tot de afronding van een artikel en heeft hij relatief weinig gepubliceerd. Genealogisch gezien was de tijd die hij deel uitmaakte van de redactie van de *Limburgse Leeuw* zijn vruchtbaarste periode. In dit orgaan tot bevordering van de studie van genealogie en heraldiek in Limburg publiceerde hij negentien genealogische artikelen.⁸

Albert Corten was medeoprichter van de Limburgse Molenstichting, bestuurslid en adviseur van de Sectie Monumenten van het LGOG en van de Limburgse Kastelen Stichting, lid en adviseur van de Iconografische Commissie van het LGOG. Hij leidde talrijke excursies en doceerde aan de Limburgse Volksuniversiteiten.

Vrijwel zijn gehele leven werd Albert Corten geplaagd door een wankele gezondheid. Hij liet het anderen niet graag merken en het was hem doorgaans ook niet aan te zien, maar het beperkte hem wel in zijn sociale

mogelijkheden. Desondanks bereikte hij de gezegende leeftijd van 87 jaar. Albert Corten werd op 18 november 2013 onder grote belangstelling begraven op het kerkhof bij de Sint-Martinuskerk in zijn woonplaats Welten.

Noten

1. Met dank aan mevr. Titia Corten-Odé uit Welten voor de informatie die zij verstrekte over haar overleden echtgenoot. Bovendien stelde zij een foto van haar man, gemaakt door een familielid, welwillend voor deze bijdrage ter beschikking.
2. HENK BOERSMA, Albert Corten overleden, in: *De Maasgouw* 132 (2013), 177. Zie ook WIM MOORMAN, HENK BOERSMA, Ad multos annos! in: *De Maasgouw* 130 (2011), 34.
3. TON HENRAR, HARRY STRIJKERS, In Memoriam: mr. Louis Corten, in: *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie* 18 (1990), 33. JO HOEN, Bij het overlijden van mr. Louis Corten, in: *ibidem*.
4. Deze onderscheiding werd ingesteld bij KB nr. 104 van 29 december 1980 (Staatsblad 715) voor deelnemers aan het verzet tegen de bezetters van Nederlands grondgebied in de Tweede Wereldoorlog, ter gelegenheid van de 35-jarige herdenking van de bevrijding. www.onderscheidingen.nl.
5. Overlijdensadvertentie in het *Limburgsch Dagblad*, vrijdag 6 april 1990, te raadplegen via www.kranten.delpher.nl.
6. Zie voor de geschiedenis van dit orgaan RÉGIS DE LA HAYE, Duizend jaar beoefening van de genealogie in Limburg, in: *Publications HSAL* 125 (1989), 229-232, mede gebaseerd op een gesprek dat de auteur op 27 juni 1988 voerde met Max van Heyst en Albert Corten.
7. ALB. CORTEN, M.G.M.A. van Heyst, in: *De Limburgse Leeuw* 7 (1958/59), 61-62.
8. Zie voor de functies die Albert Corten bekleedde en een meer uitvoerige beschrijving van zijn publicaties: ROELOF BRAAD, In Memoriam: Albert Corten, in: *Het land van Herle, Historisch tijdschrift voor Parkstad Limburg* 63 (2013), 121-124.

Index LTG

Van het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie, uitgegeven door het LGOG te Maastricht, wordt sinds vele jaren een totaalindex op familienamen vervaardigd en bijgehouden. Voor geïnteresseerden is het werk een welkome aanvulling om in al die jaren snel te zoeken naar gegevens. Het overzicht beslaat alle 41 jaargangen van 1973 tot en met 2013; het bevat ruim 16.000 namen op 438 pagina's A4-formaat, is uitgevoerd in Word, en uitgebracht op cd.

Men kan hiervan in het bezit komen door bij vooruitbetaling van € 15,00 (inclusief verzendkosten) over te maken op bankrekeningnummer NL32 INGB 0001 4677 33 t.n.v. B.A.Th. Close, Meerkoetlaan 57, 6641 ZB Beuningen.

Om van een spoedige levering verzekerd te zijn, is het belangrijk bij bestelling **naam, adres, postcode en woonplaats** te vermelden.

In memoriam Jan Bouten (1928-2013)

Op 28 november 2013 is in Geleen Jan Bouten overleden. Jan was een vriendelijke man met altijd goede zin. Sinds de jaren zeventig hield hij zich bezig met het maken van stambomen. Voor velen bond hij ook kopieën in van doop-, trouw- en begraafboeken. Hij woonde jarenlang in Geleen maar bleef

verknocht aan zijn roots in Leunen-Venray.

Als Jan zich achter een idee schaarde was er geen ontkomen meer aan. Zijn gedrevenheid en enthousiasme werkten aanstekelijk. In Geleen was hij de drijvende kracht achter het ordenen van het parochiearchief van Lindenheuvel. Hij was ook zestig jaar lid van de harmonie aldaar. Later werd hij begiftigd met het erekruis Pro Ecclesia et Pontifice en ontving hij de eremedaille in zilver in de Orde van Oranje-Nassau. Zijn doorzettingsvermogen zorgde ervoor dat het Gemeentearchief Venray de beschikking kreeg over een hele reeks publicaties over de geschiedenis van de

boerderijen van Leunen en omgeving. Jan maakte die met groot enthousiasme samen met zijn echtgenote Mia. De hulp van Joke Claessens-Roelofs uit Venray was daarbij onontbeerlijk. Zij bracht alle basisgegevens bij elkaar die Jan bundelde tot een publicatie die hij zelf inbond. Naast deze activiteit was Jan verknocht aan het maken van transcripties uit het schepenbankarchief van Venray. Eerst maakte hij foto's van de documenten die hij vervolgens thuis op de computer verwerkte.

Hij publiceerde regelmatig in het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie, zoals een paar jaar geleden nog over de testamenten van pestlijders te Venray in de jaren 1635-1636.

Iedereen kon een beroep op hem doen en hij heeft dan ook zeer velen geholpen. Als vrijwilliger werkte hij in de jaren negentig op het Rijksarchief in Maastricht. Hij hield zich daar bezig met het ompakken van archieven: de oude 19de eeuwse portefeuilles werden vervangen door moderne zuurvrije omslagen en archiefdozen. En wanneer er geen inventaris voor handen was van een archief maakte hij ook vaak tegelijkertijd magazijnlijsten van de inhoud van de dozen. Veel archief moest worden omgepakt, maar zijn hart ging altijd uit naar de stukken uit het Noord-Limburgse.

JAN H.
HANSEN

Waar is mevrouw Clousen gebleven?

Kort na 19 september 1737 liet de magistraat van Venlo op de gebruikelijke plaatsen de navolgende oproep aanslaan:

De magistraat der stad Venlo maect hiermede aen een jegelijck bekend dat Catrijn Smitshuysen van Sonsbeck weduwe wijlen Matthijs Clousen stilwijgentlijck van hier vertrocken is achtergelaeten hebben- de twee kleyne kinderen, dewelcke deselve geabandonneert heeft. Oversulx beloeft de magistraet aen denghein die de voorschreven Catrijn Smitshuijsen sal kunnen leveren in handen van de justitie alhier voor een praemium eens de somme van vijffentwintigh goldgulden mit verspreeck dat dessens naeme sal worden gesecreteert. Actum Venlo in senatu den [niet ingevuld]. (GAV, OAV inv.nr. 239-84)

Zoals men ziet zijn kliklijnen geen moderne uitvindingen.

De stad Venlo zat dus opgescheept met twee kleine kinderen die onderhouden moesten worden. Venlo had natuurlijk liever gezien dat de weduwe Clousen dit zelf voor haar rekening had genomen, maar kennelijk is zij zo desperaat geweest dat ze haar twee zeer jonge kinderen achter heeft gelaten in Venlo. Wat er van deze peuters is geworden of waar naartoe de weduwe

is vertrokken? Misschien is zij weer naar haar geboorteplaats Sonsbeck, gelegen tussen Geldern en Xanten gegaan? Ik weet het niet.

Een onderzoek in de DTB-registers van Venlo leverde het volgende op. Duidelijk is in ieder geval dat voor de oproep gedaan werd al één kindje gestorven was.

Mathias Clousen, begr. Venlo 18 sept. 1737; tr. Venlo 13 nov. 1731 (get. Henricus Grave, Maria Smitshuysen) **Anna Catharina Smitshuisen**, afk. uit Sonsbeck.

Uit dit huwelijk:

1. Anna Maria Clousen, ged. Venlo 9 sept. 1732 (get. Petrus Smithuysen namens Antonius Clousen, Maria Smithuysen).
2. Martinus Clousen, ged. Venlo 17 april 1734 (get. Hermanus Mans, Odilia Pelgrums).
3. Maria Margareta Clousen, ged. Venlo 9 dec. 1735 (get. Matthias Waterbeurs, Maria Clara Busiens).

Blijft de vraag, hoe is het met de arme kindertjes Clousen afgelopen? Was er niemand van de familie, die zich over hen heeft ontfermd?

Misschien weet een van de lezers meer?

THIEU WIEËRS

Een raadsel vrijwel opgelost

Wie waren de ouders van de kinderen van de echtparen Cremers-Lenaerts uit Stramproy?

Bij het intoetsen in mijn genealogisch bestand van de huwelijken uit de burgerlijke stand van de vroegere gemeente Kessenich, thans Belgisch Limburg, kwam ik bij het koppel Henricus Peckx¹ en Jacomina Cremers. Ze trouwden er op 1 augustus 1822. Jacomina, 26 jaar oud, dienstmeid in Kessenich, was in Stramproy geboren als dochter van Theodorus Cremers en Helena Lenaerts. Moeder Cremers was bij het huwelijk aanwezig. De vader was volgens de huwelijksakte in Stramproy gestorven op 29 november 1816. De overlijdensdatum was echter in werkelijkheid 29 november 1806!² Dit was een eerste probleem.

Omdat mijn bestand niet alleen een gezinsbestand is maar ook de verdere familierelaties zoveel als mogelijk wil noteren ging ik kijken in het doopregister van Stramproy en vond niet één maar twee Jacomina's die in aanmerking kwamen als zijn de voornoemde Jacomina: één gedoopt op 24 februari 1796 en één op 28 februari 1796. Naam, leeftijd, plaats en ouders waren identiek!

Waren het kinderen van verschillende ouders of waren het leden van een tweeling die op twee verschillende dagen gedoopt werden en waarvan de eerstgeborene al overleden was? Niet alle tweelingen worden op dezelfde dag geboren, en dat het overlijden van een boreling niet genoteerd werd is nog geen reden dat het kind niet overleden zou zijn.

Theodorus Cremers en Helena Lenaerts trouwden op 7 maart 1788 te Stramproy, maar dezelfde naamdragers trouwden er ook op 28 oktober 1788. De ouders van de bruidsparen werden, zoals toen gebruikelijk, niet vermeld in de huwelijksakte.

Betrof het hier twee verschillende echtparen of was het een huwelijks hernieuwing omdat men één of ander huwelijksbeletsel over het hoofd had gezien? Ook het ontbreken van die vermelding in zo'n situatie zou geen unicum zijn³.

In Stramproy werden er van 20 oktober 1788 tot 12 maart 1806 achttien kinderen gedoopt met Theodorus Cremers en Helena Lenaerts als ouders.

Het waren:

1. Maria Catharina Cremers op 20 okt. 1788 (get. Henricus Cremers en Catharina Gijsen)
2. Cornelius Cremers op 6 aug. 1789 (get. Joannes Lenaerts en Elisabeth Arits)
3. Joanna Cremers op 5 aug. 1790 (get. Leonardus Lenaerts en Elisabeth Cremers)
4. Gertrudis Cremers op 21 dec. 1790 (get. Jacobus Cremers en Catharina Lenaerts)
5. Elisabeth Cremers op 10 mei 1792 (get. Rhenerus Crops en Catharina Geuen)
6. Catharina Cremers op 22 sept. 1792 (get. Joannes Lenaerts namens Wilhelmus Lenaerts en Anna Haeldermans namens Maria Cremers)
7. Joanna Maria Cremers op 28 jan. 1794 (get. Thomas Cremers en Maria Stals)

- (eerst schreef de pastoor dat de vader Gijsen heette)
8. Cornelius Cremers op 16 juni 1794 (get. Peter Cremers en Jacomijn Wijermans)
 9. Jacomina Cremers op 24 febr. 1796 (get. Petrus Lenaerts en Christina Cremers)
 10. Jacomina Cremers op 28 febr. 1796 (get. Jacobus Lenaerts en Elisabeth Arits)
 11. Petrus Jacobus Cremers op 4 okt. 1797 (get. Joannes Stals en Catharina Lenaerts)
 12. Gertrudis Cremers op 27 maart 1800 (get. Petrus Cremers en Joanna Gijsen)
 13. Mathias Joannes Cremers op 24 okt. 1800 (get. Theodorus Lenaerts en Joanna Cremers)
(de pastoor noteerde in het doopregister de vader als Jacobus)
 14. Cornelius Cremers op 29 jan. 1802 (get. Joannes Lenaerts en Helena Lenaerts)
 15. Petrus Jacobus Cremers op 6 okt. 1803 (get. Jacobus Lenaerts en Elisabeth Jacobs)
 16. Henrina Cremers op 23 febr. 1804 (get. Joannes Lenaerts en Maria Cremers)
 17. Wilhelmus Cremers op 5 sept. 1805 (get. Mathias Lenaerts en Catharina Stals)
(de pastoor noteerde de vader eerst als Jacobus; dit werd onmiddellijk? gewijzigd in Theodorus)
 18. Joanna Maria Cremers op 12 maart 1806 (get. Antonius Lenaerts en Christina Cremers)

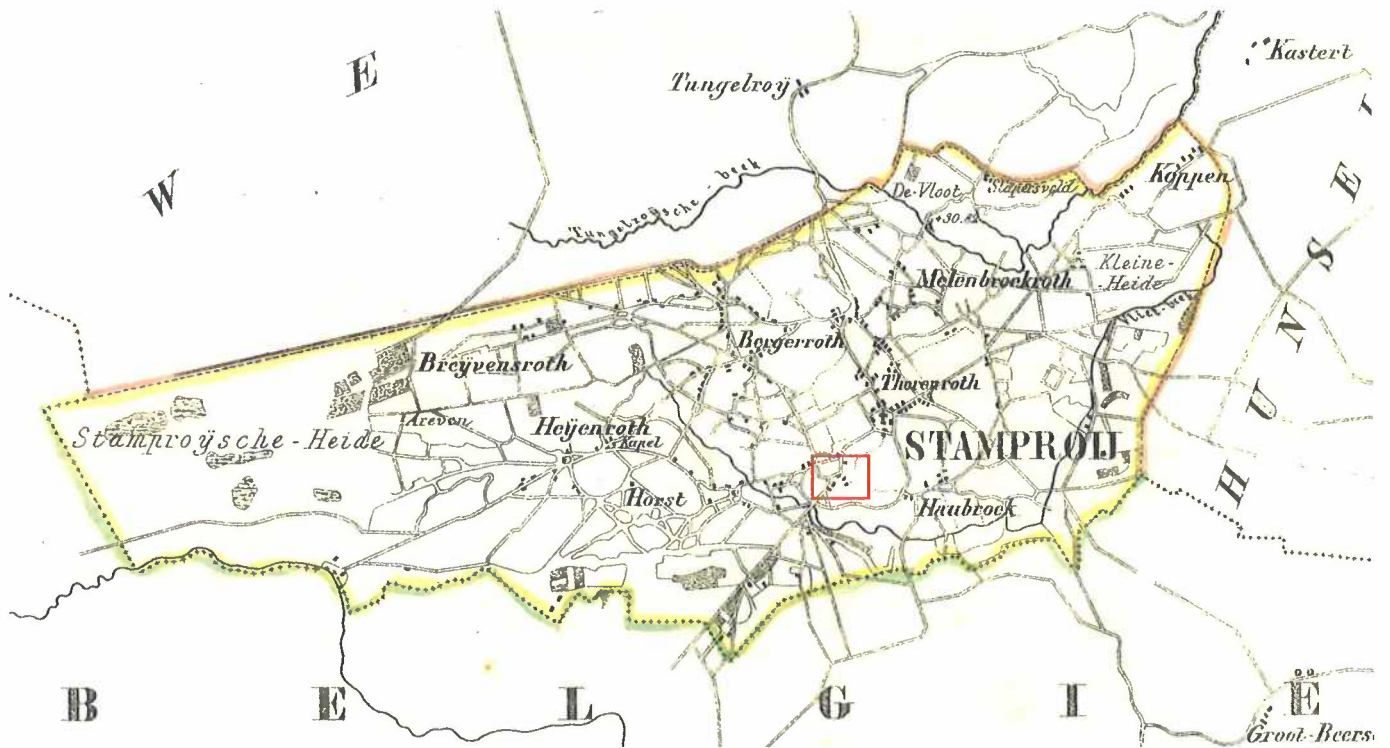
Bij een kritische lezing van deze lijst was het snel duidelijk dat het twee verschillende ouderparen betrof. De tijdsafstand tussen geboortes van de kinderen geboren in 1790, 1792 en 1794 is te klein om kinderen van eenzelfde echtpaar te kunnen zijn. Maar bij welke kinderen hoorden dan welke ouders?

In de huwelijksbijlagen van het bovengenoemde koppel Peckx-Cremers stond genoteerd dat de bruid, Jacomina Cremers, gedoopt was op 28 februari 1796⁴. Toen Jacomina Cremers, dochter van Theodorus en Helena Lenaerts, op 3 februari 1826 te Neeritter trouwde met Jean Creemers uit Neeroeteren⁵ stond op het uittreksel van haar doopakte dat ook zij op 28 februari 1796 gedoopt was⁶.

Eén van beide data moet fout zijn, want de twee Jacomina's kregen in dezelfde periode kinderen van respectievelijk Henricus Peckx en Jean Creemers. Bigamie of in dit geval veelmannerij is zeker uitgesloten.

Dit probleem was groter. Goede raad was duur!

Het Stramprouise doopregister lijkt geen of amper een hapering te kennen bij de overgang in de Franse tijd. Het kerkelijk overlijdensregister kent wel een hiaat van 11 maart 1797 tot 22 februari 1801. De burgerlijke stand begint er pas op 15 pluviôse VI (3 febr. 1798), en zet in met een inhaalbeweging. Maar ook hier, zoals overall, is de beginperiode er een met lacunes. Bij de geboorteaktes vonden we (met dezelfde nummering als bij de doopaktes):

Kaart van Stramproy uit 1867 genomen uit de gemeenteatlas van Kuyper, met daarop de vijf "rothen" (wijken). De rechthoek geeft de plaats waar de boerderijen "ieërste, twieëdje en derdje Neele" gelegen zijn (aan de Neelestraat).

11. Peirre Jacop Cremers, op 13 vendémiaire VI (4 okt. 1797).
De aangifte gebeurde pas op 3 ventôse VI (21 febr. 1798),
13. Jean Mathieu Creemers, op 3 brumaire IX (25 okt. 1800),
14. Corneile Cremers, op 14 pluviôse X (3 febr. 1802),
15. Pierre Jean Creemers, op 12 vendémiaire XII (5 okt. 1803),
16. Henriette Cremers, op 3 ventôse XII (23 febr. 1804),
17. Guillaume Cremers, op 18 fructidor XIII (5 sept. 1805), vader is 40 jaar,
18. Jeanne Marie Creemers, op 11 maart 1806, vader is 36 jaar.

Opvallend is het ontbreken van Gertrudis die in 1800 werd gedoopt.

Het zal wel duidelijk zijn dat Peirre (sic) Jacop gelijk is aan Petrus Jacobus, Jean Mathieu aan Mathias Joannes, Henriette aan Henrina, Guillaume aan Wilhelmus, en Jeanne Marie aan Joanna Maria.

Verder vonden we nog twee extra's:

19. Corneille Cremers, geboren op 10 brumaire XI (1 nov. 1802),
20. Guillaume, die op 17 brumaire XI (8 nov. 1802) stierf, na slechts 3 minuten geleefd te hebben. Van beiden is er geen doopakte, van de laatste ook geen geboorteakte.
Voor Pierre Jean, en de bijkomende Guillaume en Corneile, volgt verder meer uitleg.

De zoektocht loopt dus over 20 kinderen.

Het eerste gezin

Bij het overlijden van Theodorus Cremers op 29 november 1806 verklaarden de aangevers, bureⁿ, dat hij 38 jaar was en gehuwd was met Helene Lenaers. De namen van zijn ouders werden niet genoteerd en een memorie van successie⁸ bestond nog niet. Ook voor de pastoor van Stramproy is hij op deze dag gestorven als man van Helena Lenaerts.

Op 20 november 1837 stierf zijn vrouw Helena Lenaerts in het Breijvensroth. Haar 45-jarige zoon Cornelis, landbouwer, deed de aangifte, ondertekende ze, en noemde haar de weduwe van Theodorus Creemers en de dochter van Jan en Gertrudis Stals, beiden wijlen. Gelukkig voor ons werd haar Memorie van Successie door al haar kinderen ingediend. Dat was indertijd geen evidentie als men geen onroerende goederen naliet. Het waren:

1. Cornelis Creemers, landbouwer,
2. Jan Mathijs Creemers, timmerman,
3. Pieter Jacob Creemers, landbouwer,
4. Geertruid Creemers, landbouwster, weduwe van Leonard Hornix,
5. Catharina Creemers, met haar man Henricus Vrancken, timmerman,
6. Maria Creemers, met haar man Pieter Mathijs Vleeshouwers, kleermaker,
7. Jacomina Creemers⁹, met haar man Hendrik Pex, landbouwer te Kinrooi.

De anderen woonden in Stramproy. Ze kozen domicilie bij hun broer Cornelis in het Heijerroth¹⁰. De vier dochters: Geertruid, Catharina, Maria en Jacomina konden de aangifte niet ondertekenen, de drie zonen: Cornelis, Pieter Jacob en Jan Mathijs wel.

Het tweede gezin

In het andere gezin ging het omgekeerd: eerst stierf de moeder en daarna de vader.

Bij de dood van Helena op 6 juni 1808 verklaarden de aangevers dat ze 44 jaar was en de echtgenote van Theodore Creemers. Over haar ouders werd niets vermeld en een memorie van successie werd ook hier niet opgesteld¹¹. Na haar dood hertrouwde Theodor te Stramproy op 2 februari 1810 - kerkelijk op 6 februari - met Joanna Vleeschouwers, gedoopt te Kinrooi (Kessenich)¹² op 11 mei 1784. Deze Joanna zou, na een weduwschap van meer dan 8 jaar, op 12 september 1828 nog te Stramproy hertrouwen met Theodorus Remers¹³.

Het overlijden van Theodoor Creemers, op 22 maart 1820 in Heijerroth, werd aangegeven door zoon Cornelis, die de akte niet kon ondertekenen. De aangever, waarvan de leeftijd niet werd vermeld, verklaarde dat zijn vader 52 jaar was geworden, en de zoon van Hendricus Creemers en Maria Crops.

Uit de Memorie van Successie, ingediend door zijn vrouw Joanna Vleeshouwers, kennen we acht kinderen, drie: Henri¹⁴, Jean Mathieu en Jean Creemers uit zijn tweede huwelijk, en uit zijn eerste - belangrijk voor de oplossing van ons probleem:

1. Jacomine, dienstmeid te Stramproy,
2. Jeannette, dienstmeid te Weert,
3. Elisabeth, dienstmeid te Weert, allen meerderjarig, en de minderjarigen met hun voogd Jacques Lenaerts:
4. Corneille
5. Henrine.

Van de twintig kinderen bleven er dus twaalf over, zeven uit gezin 1, vijf uit gezin 2.

Als genealogie de leer is die het verband tussen de opeenvolgende generaties probeert te leggen, dan zijn deze twaalf, en dan nog niet allemaal, echt belangrijk. De andere acht stierven jong, ongehuwd en zeker zonder kinderen na te laten.

De plaatsing van de kinderen

Maria Catharina, het eerste kind uit de lange reeks, behoort tot gezin 2. Was het gezin 1 geweest dan zou zij voor het huwelijk moeten geboren zijn en dit is niet als dusdanig genoteerd. Ze stierf ongehuwd te Stramproy op 30 september 1818. Dat haar vader, 49 jaar oud, haar overlijden kon aangeven bevestigt de juiste plaatsing. Hij ondertekende haar overlijdensakte en haar Memorie van Successie. De vader van gezin 1 was immers al in 1806 overleden.

Omdat er maar één **Elisabeth**, één **Henrina** en één **Joanna**, gedoopt werd, zijn ze door de laatste Memorie van Successie zonder twijfel ook te plaatsen in gezin 2.¹⁵ Voor **Catharina** en **Mathias Joannes**, alias Jan Mathijs of **Jean Mathieu**, geldt hetzelfde en door de eerste Memorie van Successie weten we dat zij kinderen zijn uit gezin 1.

Dat we met **Joanna** zeker juist zitten blijkt bij haar huwelijk d.d. 22 april 1822 waar, in de huwelijksakte,

vermeld wordt dat haar beide ouders overleden zijn. De moeder van gezin 1 stierf in 1837.

Elisabeth en **Catharina**, beiden geboren in 1792 in een tijdspanne van nog geen vijf maanden, kunnen biologisch ook niet tot hetzelfde gezin behoren. Om dezelfde reden doet **Joanna** de oudste **Gertrudis** uit 1790 in gezin 1 terechtkomen, zoals **Mathias Joannes** de andere **Gertrudis**, beiden zijn gedoopt in 1800, bijna zeker in gezin 2 plaatst.

Vanuit een ander vertrekpunt wordt ook deze laatste twijfel weggenomen.

Er zijn twee kinderen gedoopt met de voornaam **Gertrudis**, één in 1790, het andere in 1800.

De **Gertrudis** die op 4 mei 1812 in het huwelijk treedt, 22 jaar oud, kan dus nooit het meisje zijn dat in 1800 geboren werd. Bovendien is haar vader bij haar huwelijk al overleden. De oudste Gertrudis hoort bijgevolg thuis in gezin 1. De jongste Gertrudis heeft Petrus Creemers, een broer van haar vader, als peter en Joanna Gijsen een naam die verwijst naar de familie van haar grootmoeder als meter. De overlijdensakte van de jongste, (°1800) op 31 december 1816, bevestigde dit alles. Ze is een kind uit gezin 2: haar vader ondertekende deze akte.

Ook al lijkt het anders, er is maar één **Petrus Jacobus**, alias **Peirre Jacop**. Volgens de Memorie van Successie moet hij tot gezin 1 gerekend worden. Bij zijn huwelijk in Stramproy op 8 juli 1823 met Maria Catharina Camp was zijn vader overleden en zijn moeder aanwezig. Er kan dus geen twijfel zijn. Waarom de andere Petrus Jacobus, gedoopt in 1803, wegvalt uit de lijst volgt later.

De pastoor van Stramproy laat vanaf mei 1805 de vaders, de peters en meters de doopaktes ondertekenen. In de doopakte van de jongste **Joanna Maria** d.d. 12 maart 1806 komt zijn bekende handtekening voor evenals die van Antonius Leenaers, de peter. Meter Christina Creemers plaatste een kruisje. Dat de vader van Joanna Maria bij de Franse volkstelling in 1796 verklaarde 26 jaar te zijn, 49 jaar bij het overlijden van zijn oudste dochter in 1818, en bij haar geboorte in 1806, 36 jaar is meegenomen. In haar geboorteakte staat wel dat haar vader de akte mee ondertekent, maar zichtbaar was er voor zijn handtekening geen plaats meer op het al propvolle blad¹⁶.

Joanna Maria, op zevenjarige leeftijd gestorven in 1814, en de zevenentwintigjarige **Joanna Maria**, die op 30 april 1821 trouwde met Pieter Mathijs Vleeshouwers, kunnen vanzelfsprekend niet dezelfde zijn. De Memorie van Successie van haar moeder doet de laatste in gezin 1 terechtkomen. De handtekening van haar vader in de doopakte plaatst de jongste in gezin 2.

Met ons reeds eerder gebruikt biologisch argument duwt de oudste Joanna Maria de **Cornelius** uit 1794 in gezin 2. Zijn plaats in dit gezin leek ook al eerder zeker met zijn peter Petrus Creemers, een broer van zijn vader, en zijn meter Jacomijn Wiermans, de oudste halfzus van zijn moeder.

De vier zonen met de naam Cornelis maken alles, indien mogelijk, nog complexer.

"Twieëdje Neele", volgens de OAT van het Kadaster uit 1830 eigendom van Cornelis Creemers (cs), vandaar de naam "Neele". Zie ook de foto beneden. Foto's: Bert van Laer, Weert.

In de conscriptie- en/of militieboeken komen er slechts twee passende mannen voor met de voornaam Cornelis: **Cornelle** Creemers, geboren op 6 augustus 1789 en **Corneil** Creemers, geboren op 1 november 1802, 1,77 meter lang en geschikt voor de dienst.

De eerste komt ook al voor op de conscriptielijsten uit de Franse tijd, de andere natuurlijk alleen op die van de Nationale Militie onder koning Willem I. Beiden leefden dus bij hun loting, normaal gesproken is dit op de leeftijd van 19 jaar.

De **Cornelius** uit 1794 moet dus overleden zijn voor hij 1813 moest loten¹⁷, maar waarschijnlijk al voor 1802, het jaar dat de jongere Cornelissen geboren werden. Zonder de minste twijfel is deze Cornelis, geboren in 1794, dood in 1820, want de Cornelis die dan in de Memorie van Successie voorkomt is nog minderjarig, en Jacomina, zijn jongere zus uit 1796, werd in de MvS nog vermeld als meerderjarig.

Al vroeg kon de oudste **Cornelius**, uit 1789, in gezin 1 geplaatst worden; hij was regelmatig getuige en werd

in de MvS van zijn jongste broer en van zijn moeder steeds als eerste genoteerd, maar vooral was hij bij zijn optredens te herkennen aan zijn vaste regelmatige handtekening. Zijn overlijden op 28 december 1866, 77 jaar oud, maar vooral zijn MvS nam alle twijfel weg. De meter van deze Cornelis, het eerste kind uit gezin 1, was Elisabeth Arits, volgens een oude en zeer sterke traditie een grootmoeder, tenminste als ze nog leefde. En inderdaad! Bovendien zat het voor ons onderzoek ditmaal nog eens mee. Zij stierf op 27 januari 1820 in het Breijvensroth, 85 jaar oud, als weduwe van Jacobus Creemers en dochter van Thomas Arits en Catharina Janssens.

Voor onze zoektocht was ook haar Memorie van Successie erg waardevol.

Hierdoor kennen we haar ervende kinderen en/of kleinkinderen: Thomas, die de memorie opstelde, Maria, Christina, Joanna, Theodorus, Joannes en Catharina.

Van haar drie reeds overleden kinderen: Theodorus, Joannes en Catharina, werden hun kinderen vermeld. Van Theodorus waren het: Cornelis, Gertrudis, Catharina, Joanna Maria, Petrus Jacobus, Joannes Mathias, Jacomina en Pierre Jean.

Al deze kinderen, op **Pierre Jean** na, vonden we boven ook al in de Memorie van Successie van de moeder van gezin 1. De reden is eenvoudig; hij stierf op 6 mei 1823, 20 jaar oud, in het huis genaamd bij Klingen, bij zijn broer Cornelis. Omdat **Pierre Jean** op de dag na zijn geboorte is gedoopt als **Petrus Jacobus** maar ook als Petrus Joannes sterft zijn ze gelijk te stellen en te plaatsen in gezin 1. Zonder deze vondst zou van de jongste Petrus Jacobus al snel verondersteld zijn dat hij in het andere gezin zou thuishoren, of als het toch hetzelfde gezin zou zijn, dat de oudste overleden was. Beide veronderstellingen zouden dus fout zijn geweest.

De andere **Cornelius** uit de militieboeken, hij kon nooit zijn handtekening plaatsen, stierf op 18 september

1832. Bij zijn huwelijk op 19 februari 1830 te Stramproy met Maria Wiermans noteerde men als zijn geboortedatum 14 pluviôse 1802 (sic) (3 febr. 1802). Dat deze Cornelis gedoopt wordt op 29 januari en geboren op 3 februari 1802 - een wel vreemde volgorde¹⁸, maar niet zo ongewoon - is dan ook onder te brengen in de rubriek akkefietjes.

In zijn huwelijksbijlagen zit ook - zoals het moet - zijn bewijs dat hij aan zijn militieverplichtingen voldaan heeft, maar tot mijn verbazing, wel met 1 november 1802 als geboortedatum. Eén van beide data moet fout zijn. Omdat bij dit huwelijk zijn beide ouders als overleden vermeld worden - de data van overlijden van zijn ouders staan in de huwelijksakte en zitten niet bij de bijlagen - weten we met zekerheid dat hij die ging trouwen bij gezin 2 hoort. Er is dus geen twijfel. Dank zij de handtekening die de vader van deze **Cornelis** plaatst in diens geboorteakte weten we dat de juiste geboortedag 14 pluviôse X (3 februari 1802) is. Het is precies dezelfde handtekening als die van Theodorus die op 8 augustus 1802 de dood van zijn vader Henricus aangeeft, en die van Theodorus die op 2 februari 1810 hertrouwt. Met zekerheid weten we dus dat het kind, geboren op 3 februari 1802 en dat trouwt in 1830 tot hetzelfde gezin horen. Of ze ook dezelfde persoon zijn is nog een andere vraag. Het feit dat Helena Lenaerts, de moeder uit gezin 1, zijn meter is doet hier niets aan af. Maar voor meer uitleg over deze schijnbaar vreemde zaak moet u wachten tot bij Jacomina.

Dat **Jacomina**, getrouwd met Henricus Peckx, tot gezin 1 moet gerekend bleek al uit de Memorie van Successie van haar moeder in 1838. De andere **Jacomina**, getrouwd met Jean Creemers, behoorde tot gezin 2, zoals blijkt uit haar huwelijksakte waarin de datum van overlijden van haar ouders respectievelijk 22 maart 1822 en 10 juni 1808 genoteerd stond.

Bleef nog alleen die doopdag, 24 of 28?

Na hun plaatsing in de juiste gezinnen nog een bagatel, genealogisch zelfs zonder belang, maar toch.

Jacomina, gedoopt op 28 februari lijkt me tot gezin 2 te behoren; haar peter Jacobus Lenaerts wijst erop.

Deze Jacob was immers ook de voogd van de minderjarige kinderen uit dat gezin.

Om de andere **Jacomina** dan in gezin 1 te plaatsen steun ik op het meterschap van Christina Creemers, een zus van haar vader, maar vooral op de peters en meters bij haar kinderen, het is precies de volgorde van haar broers en zus zoals we ze zouden kunnen verwachten.

Tot hier de 17 zekerheden.

Hoe voorzichtig het argument 'peter en meter' moet gehanteerd worden mag wel blijken uit het volgende: De meter van de jongste Jacomina, Elisabeth Arits, meer dan waarschijnlijk gelijk te stellen aan de grootmoeder van de andere Jacomina, heeft me lang een onzeker gevoel gegeven. Die twijfel werd nog versterkt door het meterschap van Christina Creemers bij het Joanna Maria (°1806) uit gezin 2. Maar de vermelding van Helena Lenaerts, m.i. de moeder uit gezin 1, als meter in 1802 bij de doop van Cornelis uit gezin 2, trok me over de brug en nam die twijfel weg. Drie meters bij gezin 2, die logisch thuishoren bij

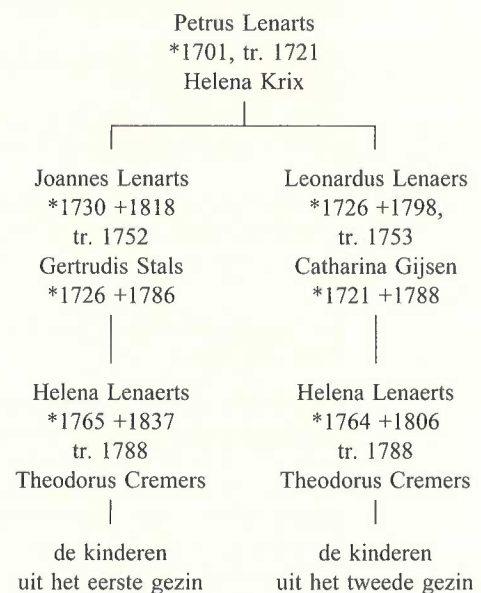
gezin 1! Hiervoor moest een reden zijn.

De ouders van gezin 2 zaten blijkbaar al vroeg door hun meters en peters heen en moesten op zoek naar verdere verwanten. Vrienden kwamen hiervoor indertijd niet aanmerking, eventueel, bij een bijzonder geval, nog een hoge piet of diens gade.

De schellen vielen mij van de ogen¹⁹.

De twee moeders van gezin 1 en 2, in beide gevallen Helena Lenaerts, moeten nichten van elkaar geweest zijn. Hun vaders Joannes en Leonardus waren kinderen van het echtpaar Petrus Lenarts en Helena Krix.

Geneagram Lenaerts

Drie twijfelgevallen

Kunnen we aannemen dat de vader van gezin 2, die in 1796 verklaart 26 jaar te zijn, in 1806 36 jaar, in 1811 41 jaar, in 1816 47 jaar, en in 1818 49 jaar er in 1805 maar 40 is?

Een ontkennend antwoord op deze vraag, versterkt door de volgende, weliswaar zwakke, argumenten doen me Wilhelms of **Guillaume** uit 1805 in gezin 1 plaatsen:

- Bij het doopsel schreef pastoor Joannes Matthias Montforts²⁰ eerst dat de vader Jacobus²¹ heette. Deze vergissing maakte hij ook al bij zijn broer Mathias Joannes in 1800.
- Zijn peter Mathias Lenaerts, de jongste broer van zijn moeder, maar vooral zijn meter Catharina Stals. Bij een oudere zus en broer komen in respectievelijk 1794 en 1797 ook een meter en peter met de familienaam Stals voor²².

Toch geeft de handtekening van de vader me nog een onzeker gevoel.

De volgende twee plaatsingen, laatste, zijn nog complexer en ook meer betwistbaar. Er zijn geen doopaktes en dus kunnen we niet terugvallen op peters en meters.

Als **Cornelis** of beter gezegd Corneille, geboren op 1

november 1802, een kind uit gezin 1 is, dan zouden er in dit gezin twee kinderen leven met dezelfde voornaam. Niet uniek, maar op zijn minst zeker ongewoon.

Als hij toch tot gezin 2 zou behoren zou zijn moeder met een tussenruimte van negen maanden twee/drie kinderen gebaard hebben. Ook dit kan, maar indertijd, bovendien hartje winter, een te vroeg geboren kind in leven houden was toch geen sinecure om niet van een klein wonder te spreken²³. Een overlijdensakte die een oplossing zou kunnen bezorgen is nog niet gevonden. Voorlopig neig ik op basis van de onduidelijke handtekening van de vader naar gezin 1.

Maar als het biologisch kan kies ik zonder meer voor gezin 2. Dit zou ook het probleem van twee kinderen met dezelfde voornaam doen vervallen.

Blijft nog de Guillaume die slechts 3 minuten leefde op 8 november 1802.

Kunnen Corneille, geboren op 1 november 1802, en deze Guillaume, geboren op 8 november 1802 broers zijn?

Er is maar één houvast: de handtekening van de vader in de aktes. Deze laten amper twijfel, maar toch. M.i. behoren ze tot hetzelfde gezin.

De handtekeningen van de vaders van de twee gezinnen

De handtekeningen in de burgerlijke stand vanaf 1798, ook nog aangevuld met die in de doopaktes, moesten een godsgeschenk zijn om de twee gezinnen, tenminste deels, uit elkaar te halen. Maar het liep anders. De pastoor laat pas vanaf mei 1805 de vaders bij de doopsels hun handtekening plaatsen, en bovendien ook nog niet altijd. Voor de vader van gezin 1 is dit te laat. Hij stierf in 1806. De andere vader had wel gedurende lange tijd de gelegenheid om te ondertekenen, ook bij de doopsels van de kinderen uit zijn tweede huwelijk, maar bij die doopsels bleef hij jammer genoeg bijna steeds afwezig.

Een probleem is ook nog dat de overgrote meerderheid van de handtekeningen geen handtekeningen zijn maar vrijwel steeds moeten gezien worden als het schrijven van hun naam. Voor velen was dat al een prestatie. Men noemde het in Stramproy en Weert zelfs een wetenschap. Bovendien waren het dan ook nog mensen die dit slechts zelden deden en zo geen automatisme opbouwden. Stabiliteit was dus niet verzekerd.

Van de vader van gezin 1 zijn drie handtekeningen zonder twijfel terug te brengen op hem:

1. De geboorte van zoon Peirre Jacob op 21 febr. 1798.

2. De geboorte van zoon Jean Mathieu op 25 okt. 1800.

3. De geboorte van zoon Pierre Jean op 5 okt. 1803.

Drie met variatie, vooral de laatste verrast.

Van de vader van gezin 2 zijn er veel meer handtekeningen terug te vinden die met zekerheid door hem moeten zijn geplaatst en ook dikwijls, maar niet altijd, duidelijk herkenbaar:

1. De geboorte van zoon Corneille op 3 febr. 1802.

2. Het overlijden van vader Henricus op 8 aug. 1802.

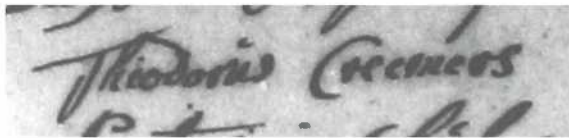
3. De geboorte van dochter Henriette op 23 maart 1804.

4. Het doopsel van dochter Joanna Maria op 3 nov. 1806.

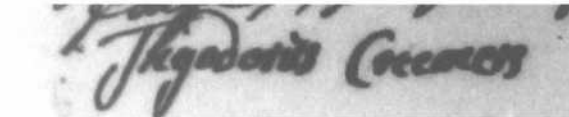
5. Zijn tweede huwelijk op 2 febr. 1810.

6. De geboorte van zijn dochter H el ene op 1 dec. 1810

7. Getuige bij een huwelijk op 11 juli 1811.

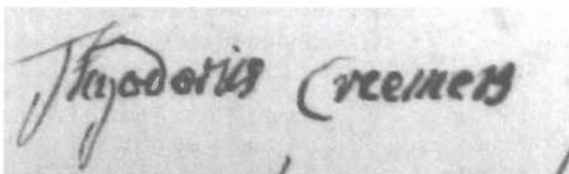
8. Getuige bij een huwelijk op 22 juli 1811.

9. De geboorte van zijn zoon Theodore/Henricus op 15 sept. 1813.

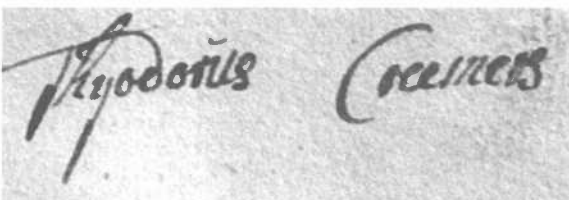
10. De geboorte van zijn zoon Jean Mathieu op 1 okt. 1816.

11. Het overlijden van dochter Gertrudis op 31 dec. 1816.

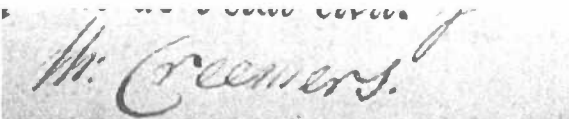
12. De geboorte van zoon Jean op 1 juni 1818.

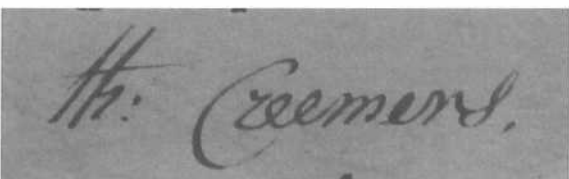
13. Het overlijden van dochter Maria Catharina op 30 sept. 1818.

Handtekening bij 3 is zeer onverwacht.

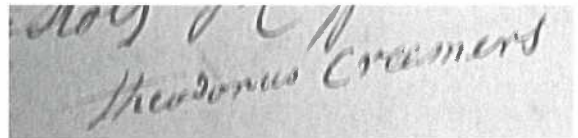
Blijven nog de volgende:

1. De geboorte van zoon Corneille op 2 nov. 1802.

2. De geboorte van zoon Guillaume op 8 nov. 1802.

3. De geboorte van zoon Guillaume op 5 sept. 1805.

Het is aan de lezer om deze drie onderdak te verschaffen²⁴.

In de Franse volkstelling van 1796²⁵ - voor Stramproy, Weert en Nederweert zijn deze niet gedateerd - konden de twee gezinnen teruggevonden worden.

Het tweede gezin woonde in het Heijerroth:

320 Kremers	Henrik	idem	45	landbouwer	
321 Kremers	Theodor	idem	26	zoon	2
322 Lenners	Helena	idem	26	echtgenote	

Het eerste gezin woonde in het Breijvensroth:

463 Creemers	Theodor	idem	46	klompenmaker	3
464 Lenners	Helena	idem	30	echtgenote	
465 Creemers	Joanna	idem	17	zuster	
466 Cremers	Thomas	idem	38	smid	

Opvallend is dat de beide vrouwen Lenners genoemd worden. Probleempjes zijn ook nog de vermelde twee en drie kinderen jonger dan 12 jaar. Het zouden er in beide gevallen zeker één, en afhankelijk van de datum van de telling zelfs twee, meer moeten zijn. Tot besluit de samenstelling van de twee gezinnen.

Het eerste gezin

Theodorus Cremers (Creemers), geb. ca. 1758, klompenmaker en landbouwer, overl. Stramproy 29 nov. 1806, zoon van Jacobus en Elisabeth Arits; tr. Stramproy 28 oktober 1788 (get. Thomas Cremers en Catharina Lenaerts) **Helena Lenaerts**, ged. Stramproy 4 april 1765, overl. aldaar 20 nov. 1837, dochter van Joannes Lenarts en Gertrudis Stals.

Uit dit huwelijk:

1. Cornelius Cremers, ged. Stramproy 6 aug. 1789, akkerman, bleef ongehuwd, overl. boerderij Klingen 28 dec. 1866.
2. Gertrudis Cremers, ged. Stramproy 21 dec. 1790, landbouwster, tr. Stramproy 4 mei 1812 Leonardus Hornix, schoenmaker, zoon van Henricus Hornix en Catharina Kwaspen. Hun oudste zoon Henrij is in 1866 winkelier te Moerzeke, Blg. en de andere zoon Theodor is dan winkelier in Zele, Blg.²⁶
3. Catharina Cremers, ged. Stramproy 22 sept. 1792, tr. Stramproy 20 april 1814 Henricus Frencken uit Baexem, timmerman. Uit dit huwelijk werden zeker zeven kinderen geboren. De meesten bleven ongehuwd.
4. Joanna Maria Cremers, ged. Stramproy 28 jan. 1794, tr. Stramproy 30 april 1821 Joannes Vleeshouwers, kleermaker. Zij kregen vier kinderen.
5. Jacomina Cremers, ged. Stramproy 24 febr. 1796, tr. Kessenich 1 aug. 1822 Jacobus Peckx. Hun zeven kinderen werden op de Hagendoren²⁷ in Ophoven geboren.

Boerderij "Tweëdje Neele" werd in 1897 herbouwd. Bewoners waren toen: Wilhelmus Hubertus Muijsers, Maria Helena Creemers, Jacobus Creemers en Maria Alejdis Luijs.

6. Peirre Jacop Creemers, geb. Stramproy 13 vendémiaire VI (4 okt. 1797), tr. Stramproy 8 juli 1823 Maria Catharina Camp. Uit dit huwelijk werden zes kinderen geboren. Alleen de dochter, het oudste kind zou trouwen, vijf zonen stierven zeer jong.
7. Jean Mathieu Creemers, geb. Stramproy 3 brumaire IX (25 okt. 1800), timmerman en landbouwer, tr. Stramproy 10 mei 1837 Catharina Elisabeth Houben.
8. Mogelijk: *Cornielle*, geb. Stramproy 10 brumaire XI (1 nov. 1802).²⁸
9. Mogelijk: *Guillaume*, geb. Stramproy 17 brumaire XI (8 nov. 1802). *Hij leefde slechts drie minuten.*
10. Pierre Jean Creemers, geb. Stramproy 12 vendémiaire XII (5 okt. 1803), overl. aldaar 6 mei 1823 bij zijn oudste broer op de boerderij Klingen.
11. Guillaume Creemers, geb. Stramproy 18 fructidor XIII (5 sept. 1805), overl. aldaar 3 nov. 1807.

Het tweede gezin

Theodorus Creemers, ged. Stramproy 24 aug. 1769 akkerman, overl. aldaar 22 maart 1820, zoon van Henricus Creemers en Joanna Crops; tr. Stramproy 7 maart 1788 (get. Petrus Creemers en Helena Lenaerts)
Helena Lenaerts, ged. Stramproy 31 maart 1764, overl. aldaar 6 juni 1808, dochter van Leonardus Lenaerts²⁹ en Catharina Gijsen.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Catharina Creemers, ged. Stramproy 20 okt. 1788, landbouwster, overl. aldaar 30 sept. 1818.
2. Joanna Creemers, ged. Stramproy 5 aug. 1790, tr. Weert 22 april 1822 Servatius Mertens, dienstknecht en akkerman. Uit dit huwelijk werden in Weert zes kinderen geboren.
3. Elisabeth Creemers, ged. Stramproy 10 mei 1792; tr. Weert 27 aug. 1822 Silvester Souts, landbouwer. Uit dit huwelijk werden in Weert zeven kinderen geboren.
4. Cornelius Creemers, ged. Stramproy 16 juni 1794. Hij stierf jong.
5. Jacomina Creemers, ged. Stramproy 28 febr. 1796;

- tr. Neeritter 3 febr. 1828 Jean Creemers, akkerman uit Neeroeteren. Zij kregen kinderen in Stramproy.
6. Gertrudis Creemers, ged. Stramproy 27 maart 1800, overl. aldaar 31 dec. 1816.
7. Corneile Creemers, geb. Stramproy 14 pluviôse X (3 febr. 1802), landbouwer in Stramproy; overl. aldaar 18 sept. 1832; tr. Stramproy 19 febr. 1830 Maria Wiermans. Uit dit huwelijk werden twee kinderen geboren.
8. Mogelijk: *Cornielle*, geb. Stramproy 10 brumaire XI (1 nov. 1802)³⁰
9. Mogelijk: *Guillaume*, geb. Stramproy 17 brumaire XI (8 nov. 1802). *Hij leefde slechts drie minuten.*
10. Henriette Creemers, geb. Stramproy 3 ventôse XII (23 febr. 1804), tr. Weert 16 juni 1838 Joannes Cornelius Morris uit Neeroeteren. Hun kinderen werden geboren in Weert.
11. Jeanne Marie Creemers, geb. Stramproy 11 maart 1806, overl. aldaar 22 febr. 1814.

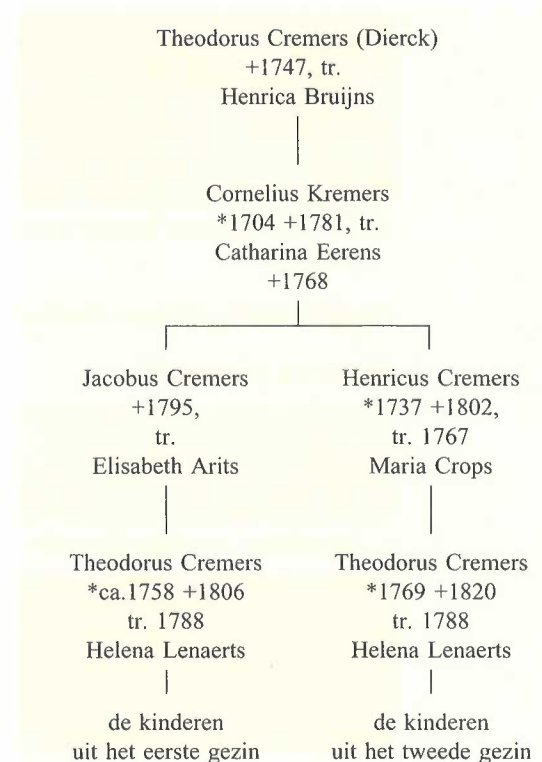
Creemers alias Klingen en Klingen alias Creemers

Bij mijn dwalen door de registers van Stramproy viel mijn oog op de aliasnamen uit de titel.

De naam van de boerderij Klingen waar Cornelius uit gezin 1 stierf en die hij ook in eigendom bezat maakte mij alert. De bijnaam Klingen kwam echter ook voor bij de afstammelingen van gezin 2. Was er ook daar een verwantschap?

Na wat zoeken leek het antwoord ja. Niet alleen de moeders waren dus nichten van elkaar, ook de vaders leken neven. Maar om dit nog helemaal uit te spitten was mijn genealogische eros ondertussen te zwak geworden.

Geneagram Creemers

Bij uitbreiding is er nog een probleem op te lossen. Waar en wanneer is Theodorus Cremers, de vader van gezin 1, gedoopt, en waar en wanneer zijn zijn ouders Jacobus Cremers en Elisabeth Arits getrouwd? Elisabeth Arits is gedoopt in Stramproy op 19 april 1736 als dochter van Thomas Arits en Catharina Janssen. Ze had zeker één zus, drie broers, twee halfzussen en drie halfbroers. Misschien weet een lezer raad³¹. Voor aanvullingen en vooral verbeteringen ben ik zeer ontvankelijk en u dankbaar: thieuwieers@skynet.be³².

Noten

- 1 Hij is op 5 oktober 1796 in Ophoven (B) gedoopt als Peckx en ging verder door het leven als Pex. Bij dit huwelijk was hij weduwnaar van Maria Christina Smeets.
- 2 De verwisseling tussen 6 en 16 komt regelmatig voor door, tijdens en na de Franstalige versie van onze burgerlijke stand. Six (zes) wordt geregeld op het gehoor geschreven als sieze, maar seize is zestien. Iemand die later sieze ziet staan denkt dat het een vergissing is en maakt er seize of 16 van.
- 3 a) Wilhelmus Reijners en Elisabeth Van Poll trouwden te Thorn op 4 juni 1716 én op 14 september 1722, b) Mathias Smeets alias Severs en Elisabeth Van Roij trouwden te Thorn op 30 november 1714 én op 6 augustus 1716, en c) Petrus Goosen en Anna Bircebosch trouwden te Ophoven op 25 september 1739 én te Kessenich op 7 juli 1741 zonder verdere uitleg.
Voor het huwelijk tussen Wilhelmus Cuijpers en Gertrudis Verstappen die volgens de pastoor van Kessenich in Stramproy trouwden op 2 augustus 1713 én op 2 augustus 1716, beide keren in Kessenich ingeschreven met dezelfde getuigen, is de reden misschien eerder te wijten aan een slordigheid van de pastoor. In Stramproy staan ze echter niet genoteerd. De echte chaos in de Kessenichse registers begint pas in 1727 en duurt tot 1764. Meer hierover door Frans Daemen, *Een gordiaanse knoop in Kessenich ontward?* in *De Kroetwès*, jg. 14, nr. 3.
- 4 RAHasselt microfilm 2227074
- 5 Ze trouwden kerkelijk op 5 februari 1826 te Kessenich waar hij dienstknecht was. Zij was dienstmeid in Neeritter.

- 6 Zulke vergissingen komen veel voor. Ik stel het mij als volgt voor: Iemand wil trouwen en gaat zelf naar het gemeentehuis, of laat dit doen door zijn of haar vader, om de papieren in orde te maken. Betrokkene geeft zijn/haar naam, die van zijn/haar ouders en zijn/haar leeftijd. Die leeftijd was maar bij benadering gekend, ook door de meeste ouders. De ambtenaar zoekt de meest passende in de boeken en alles is oké. Hij was behulpzaam. Trouwboekjes bestonden nog niet. Aangezien bij de pastoor deze rompslomp nooit nodig was, was dit voor onze voorouders ook maar een bijkomstige zaak, zoals men ook het hele burgerlijk huwelijk beoordeelde. Bij vele tientallen komen ze voor in mijn bestand, de geboorteakte van reeds overleden personen die gebruikt wordt als een gelijknamige jongere broer of zus later wil trouwen. Om de zaak rond te krijgen kon zelfs een Joanna een Joannes worden. Deze fout spoort men pas op na een uitvoerige controle. Zelf maakte ik deze fout ook in mijn eigen kwartierstaat gepubliceerd in LTvG jg. 34, nr. 2, p. 58 en 59 waar Franciscus Drabbels, de zoon van mijn kwartiernummer 26, op 23 juli 1844 te Heel stierf. De juiste Frans zou pas op 14 sept. 1846 ter wereld komen. Ook op zijn bidprentje werd deze fout gemaakt. Ze werden dus niet uitsluitend op het gemeentehuis gemaakt zoals men meestal gemakshalve zegt. Bovendien vergat ik toen in het gezin Drabbels-Stappers nog 6 kinderen. Met (een late) dank aan de lezers die me indertijd erop attendeerden. *Sorry, mea culpa.*
- 7 In de akte wordt alleen Mathieu Verheijen genoteerd; buiten hem ondertekent ook J. Souts.
- 8 Een memorie van successie, een aangifte van nalatenschap, wordt verder genoteerd als Memorie van Successie. De Memorie van Successie zijn in RHCL te Maastricht uiterst gebruiksvriendelijk te raadplegen op microfilm.
- 9 Het valt op dat waar de pastoor bijna steeds Cremers schreef dit in en na de invoering van de burgerlijke stand meestal Creemers werd.
- 10 De schrijfwijze van de verschillende rotten is blijkbaar nu nog een probleem. Eerst dacht ik het best te steunen op R. Janssen, *Historisch overzicht, de naam en de politieke geschiedenis in Stramproyer Momentopnamen*, Stramproy, 1983. Maar in andere bijdragen in hetzelfde werk werden door autochtonen nog andere schrijfwijzen gebruikt: Heierrot, Heijerroth, Heieroth enz.
- 11 Voor overledenen in Stramproy werd de eerste Memorie van Successie opgesteld op 25 augustus 1818 naar aanleiding van het overlijden op 3 februari 1818 van Jean Lenaers, weduwnaar van Gertrudis Stals. Dat hij de vader was van Helena uit gezin 1 was een bijkomende gelukstreffer.
- 12 Met de notatie Kinrooi (Kessenich) bedoel ik dat ze gedoopt is in Kinrooi, maar dat u ze moet terugvinden in het doopregister van de parochie Kessenich. In het Kinrooi van toen, een kwartier van Kessenich, was er een bedienaar voor de plaatselijke kapel. De kinderen werden er gedoopt. Blijkbaar ging die bedienaar eenmaal per jaar met zijn lijstje naar de pastoor die de doopsels dan in blok inschreef in zijn Kessenichse doopboek.
Het Kinrooi van vroeger was een verwarrend begrip. Bij notarissen staat met regelmaat bij een verkoop dat de gronden gelegen waren in Kinrooi, onder Ophoven, Kessenich, en Neeritter. Was het een gezamenlijke ontginning van Ophoven, Kessenich en Neeritter? De naam '-rooi of -roy' is zeker een hint. En dat boven deze drie delen ook nog de Ittervoortse enclave Winkel ligt lijkt me nog meer te wijzen op de ontginning van hun *Far West*.
Wie onder het Kessenichse deel geboren werd kreeg het doopsel toegevend in Kinrooi. Wie op de Hagendoren,

- het Ophovense deel, op de wereld kwam moest naar daar, zoals die van de Broekhoek, het uiterst westelijk deel van de Manestraat, het Neeritterse deel, ook naar hun verre parochiekerk werd gebracht. Toch vinden we geregeld dat kinderen in Ophoven of Neeritter in het doopboek staan ingeschreven met de vermelding: gedoopt in Kinrooi. Waren het weersomstandigheden die boreling naar de dichtbij gelegen doopvont dwongen? Leuk is wel vast te stellen dat deze drie delen in 1845 werden samengevoegd tot de nieuwe gemeente Kinrooi.
- Kaartjes in de Maasgouw of het LTVG situeren deze verdeling steeds fout.
- 13 Ook bij dit huwelijk wordt haar doopdatum verwisseld met die van haar gelijknamige reeds overleden zus. Theodorus Reemers was bij dit huwelijk weduwnaar van Joanna Vleshouwers uit Hunsel.
 - 14 Van Henri was er geen geboorteakte te vinden. Er is wel een zoon Theodore geboren op 15 sept. 1813 die verder zoek was. Dit raadsel kreeg een oplossing toen ik het doopsel vond van een Henricus in Stramproy op 15 sept. 1813. Henricus=Theodore! Een soort contaminatie: Een Di(e)rk werd gedoopt als Theodorus. Driek was de roepnaam van een Hen(d)ricus?
 - 15 Ze heten dan wel respectievelijk Henrine en Jeannette.
 - 16 Dit bleek ook zo te zijn in het dubbel van de geboorteakte op het gemeentearchief in Weert. Men dient er rekening mee te houden dat de dubbels dikwijls niet identiek zijn.
 - 17 Dat in 1813, na de voor Napoleon rampzalige Russische veldtocht, er nog iemand zou kunnen ontsnappen aan de exorbitant hongerige Franse jagers op kanonnenvlees is ondenkbaar.
 - 18 In het begin van de burgerlijke stand komt dit meer voor. Meer nog, in het begin werden zelfs heel wat aangiften niet gedaan, ook al was dit verplicht. Onze voorouders waren niet zo opgezet met die nieuwlichterij. In mijn dorp Geistingen werd Joannes Dirx veroordeeld tot 4 dagen gevangenis te Roermond en de betaling van de proceskosten omdat hij de geboorte van zijn zoon in 1802 niet had aangegeven. (RHCL, NRA 1608). Gedoopt werd het kind natuurlijk wel. Een kind laten dopen was immers een must. Een kind inschrijven in de burgerlijke stand moest natuurlijk ook, maar de druk van de kerk was toch van een andere orde. Vier dagen cel of honderden jaren vagevuur, of als het tegenviel de eeuwige hel! De verhouding tussen 'Kerk en Staat' zou zich pas geleidelijk aan normaliseren na het concordaat van Napoleon met de toenmalige paus Pius VII. Met dit concordaat kon Napoleon de rust in zijn keizerrijk herstellen. Van hem is het rake gezegde: Eén pastoor brengt meer rust en orde in een dorp dan tien gendarmes.
 - 19 Pas later viel me op dat bij het huwelijk van gezin 2 een Helena Lenaerts als huwelijksgetuige optrad. Het was de Helena van gezin 1. Dit sterkte ook weer mijn overtuiging dat huwelijksgetuigen ongetrouwden waren.
 - 20 Hij was pastoor te Stramproy van 1760 tot zijn dood in 1810.
 - 21 Het was de voornaam van grootvader Cremers.
 - 22 De moeder van Helena Lenaerts, de moeder van gezin 1, was een Stals.
 - 23 Dat het kan bleek nog in het tweede kwart van de vorige eeuw, in de maand januari, toen in Kessenich, mijn buurdorp, in een afgelegen boerderij een tweeling werd geboren. Eén van beiden woog - zo wordt verteld - 600 gr en werd in een lade van de commode, kort bij de kachel en tussen de watten *erdoor gehaald*. Ze vierde enkele maanden geleden haar gouden bruiloft. Die 600 gr zal wel een vorm van jagerslatijn zijn.
 - 24 Met bijzondere dank aan Bert Stoffels die me die handtekeningen zo bij elkaar plaatste.
 - 25 RHCL, FA 1060. Cor Tubée analyseerde deze lijst in *De Kroetwès*, jg. 18, nr. 2, p. 94-108.
 - 26 Is zij met haar kinderen naar het verre Oost-Vlaanderen getrokken na het overlijden van haar man op 24 maart 1819? Ze is in alle geval niet in de omgeving van Stramproy overleden. Zeeuws-Vlaanderen, de Vlaamse kust en het noorden van Oost- en West-Vlaanderen waren de streek waar jongens uit de omgeving van Weert met vele tientallen terecht kwamen, meestal als herder. Zoon Henrij woont al in 1845 in Moerzeke als herder bij zijn aanvraag van de Belgische nationaliteit. Het jongste artikel over dit fenomeen, zie: LEI COOLEN, Duytsche Schaepers uit Boegel en Leytishuis, in: *Rondom het Leudal* 141 (2011), 12-17; en de daarin genoemde literatuur, waaronder ook: THIEU WIEËRS, Limburgse herders in Vlaanderen, in *Vlaamse Stam*, 43 (2007), 99-102. PIET VERHEYEN, *Immigratie van schaapherders uit Nederlands-Limburg en Noord-Brabant in het Waasland*, Beveren 1997, en YOLANDE LAMMERANT, De verloren zonen van Limburg, in *LTVG* 1980, 31-34.
 - 27 Het gehucht Hagendoren werd in 1845 overgeheveld van Ophoven naar de nieuw gevormde gemeente Kinrooi. In 1971 bij een volgende gemeentelijke herindeling zou de moeder de dochter volgen.
 - 28 Deze twee zijn cursief gedrukt omdat ze misschien tot het andere gezin gerekend moeten worden.
 - 29 In zijn overlijdensakte noemden de aangevers, twee burens, zijn moeder Helena Heuidts.
 - 30 Deze twee zijn cursief gedrukt omdat ze misschien tot het andere gezin gerekend moeten worden. Indien deze Cornelis tot dit gezin behoort dan zijn het huwelijk en het overlijden van de vorige Cornelis te verbinden met deze.
 - 31 Dit artikel verscheen in een sterk verkorte versie in *De Kroetwès* van januari 2013.
 - 32 Met een deel van deze bevindingen wordt o.a. afgeweken van de kwartierstaat gepubliceerd in *De Rode Leeuw*, jg. 43, afl. 4, p. 74 bij kwartiernummer 18 en dus ook hoger, en van onderdelen van de parenteel van Theodorus (Dierck) Cremers die ik vond door te googelen "Cremers+Stramproy". Deze parenteel - ik ken de auteur niet - en kwartierstaat hebben me ook flink geholpen. Kritiek is welkom. Het is eervoller te sterven met een kogel in het voorhoofd dan in de rug.

De familie Coulen uit Grubbenvorst

Vervolg artikel: Steegh, of: hoe een familienaam ontstaat ¹

I. **Hermannus Coulen**, geb. ca. 1580, overl. Grubbenvorst 20 jan. 1658 als *vir laboristus et septuagenario maior* [= een zeer werkzaam man en ruim zeventig-jarig, sinds enkele tijd gehandicapt door een verstopping van de blaas en voorzien van alle sacramenten]; tr. **Anna**, overl. Velden 30 mei 1659 voorzien van alle sacramenten van de kerk, als Anna, echtgenote van Joannes Swillen, en daarna echtgenote van Hermannus Coulen, *femina annosa* [= hoogbejaarde vrouw], enkele dagen geleden uit Grubbenvorst weggegaan en woonachtig bij haar dochter in Velden, maar ingeschreven in Grubbenvorst. In het overlijdensregister van Velden staat zij op 31 mei 1659 ingeschreven als 'Enken Swyten'; zij hertr. Joannes Swillen.

Uit dit huwelijk:

1. Gerardus Coulen, geb. circa 1620 [geschat], volgt II.
2. Theodorus Coulen, overl. na 21 jan. 1646.
3. Joannes Coulen, overl. na 16 april 1648.
4. Maria Coulen, overl. na 25 juli 1662.

II. **Gerardus Coulen**, geb. circa 1620 [geschat], pachter van de Alde Berckt te Grubbenvorst 1650-1662, overl. Grubbenvorst 21 okt. 1682 voorzien van alle sacramenten, *vir in infirmitate sua patiens et bene resignatus* [= een man die geduldig was in zijn gebrekkigheid en vol berusting]; ondertr. Grubbenvorst 30 april 1645 (get. Bernardus, koster, Borchardus Ceespenninck), tr. ald. 6 mei 1645 (get. Joannes, de broer van de bruidegom, en onze koster) **Antonia Switten alias ex Witten alias Verwitten**, geb. ca. 1620 [geschat], pachtster van de Alde Berckt, overl. na 1 aug. 1686; dochter van Joannes Swyten.

Uit dit huwelijk:

1. Joannes Coulen, ged. Grubbenvorst 21 jan. 1646 (peetouders: Theodorus Coulen, broer van Gerardus, Joanna, echtgenote van Gerardus, oom van de dopeling, uit Gennep).
2. Anna Coulen, ged. Grubbenvorst 16 april 1648 (peetouders: Joannes Coulen, broer van Gerardus, Gertrudis Brunen uit Venlo), jong overl. voor 25 juli 1662.
3. Joanna Coulen, ged. Grubbenvorst 14 juli 1650 (peetouders: Helgerus Jacobs van Schandelen [onder Velden], Anna, neverca [noverca = stiefmoeder] van genoemde Anthonia).
4. Jacobus Coulen, ged. Grubbenvorst 19 jan. 1653 (peetouders: Andreas Switten, broer van Antonia, Barbara, echtgenote van Theodorus Coppens), overl. ald. 23 nov. 1706 voorzien van alle sacramenten, *qui multis annis ut alter Job passus est* [= die vele jaren als een andere Job heeft geleden]; tr. Grubbenvorst 26 jan. 1681 (get. Petrus op Soust, Joanna Coulen) **Catharina op Klein Ray**. Uit dit huwelijk een dochter ged. te Grubbenvorst.
5. Martinus Coulen, ged. Grubbenvorst 18 nov. 1655 (peetouders: Theodorus, verwant van Antonia, Sibylla, zus van Antonia, uit Schandelen), pachter

op Sandfort ald. 1718, overl. ald. 27 maart 1718; tr. Grubbenvorst 12 okt. 1686 (get. Jacobus Koelen, Gerardus Janssen) **Gertrudis Janssens**. Uit dit huwelijk 5 kinderen ged. te Grubbenvorst.

6. Hermannus Coulen, ged. Grubbenvorst 6 jan. 1659 (peetouders: Henricus, verwant van genoemde Anthonia, uit Velden, Leonarda Brunen, uit Venlo), volgt III.
7. Anna Coulen, ged. Grubbenvorst 25 juli 1662 (peetouders: de koster namens Cornelius Petri uit Blerick, Maria Coulen tante van de dopeling).

P.S. De naamgeving van de kinderen schijnt hier het 'Midden- en Noord-Limburgse' gebruik te volgen.² Pas na het overlijden van Hermannus Coulen in 1658 en na het overlijden van Anna in 1659 worden er kinderen, inmiddels het zesde en het zevende kind, naar deze grootouders vernoemd.

III. **Hermannus Coulen**, ged. Grubbenvorst 6 jan. 1659; ondertr. Grubbenvorst 19 sept. 1682 (get. Gerardus Scharen, Joannes Coulen), tr. Grubbenvorst 30 sept. 1682 (get. Jacobus Coulen, Martinus Coulen); **Gertrudis Fabri alias Schooren**; dochter van Gerardus Fabri.

Uit dit huwelijk:

1. Sibilla Koulen, geb. resp. ged. Grubbenvorst 12 resp. 13 juli 1683 (peetouders: Joannes Koulen uit deze parochie, Sibilla Schoore, parochiane te Leuth).
2. Gerardus Koelen, ged. Grubbenvorst 1 aug. 1686 (peetouders: Gerardus Fabri, grootvader van de dopeling, Antonia Koelen, grootmoeder van de dopeling), volgt IV.
3. Joanna Koelen, ged. Grubbenvorst 25 nov. 1689 (peetouders: Jacobus Koelen, de zus van de moeder uit Leuth).
4. Franciscus Koelen, ged. Grubbenvorst 18 febr. 1692 (peetouders: Bernardus Renckens namens Eerw. Heer Arnoldus Artyns, pastoor van Velden, Anna Koelen), overl. ald. 21 juli 1694.

IV. **Gerardus Koelen**, ged. Grubbenvorst 1 aug. 1686, pachter van de Bongart ald. 1717, overl. Grubbenvorst 3 maart 1722 voorzien van alle sacramenten van de kerk; tr. Grubbenvorst 3 mei 1710 (get. Joannes Rutten, Theodorus Cuypers) **Gertrudis Smits alias aen den Merckt**, ged. Grubbenvorst 19 jan. 1685, pachtster van de Bongart ald. 1717, overl. Grubbenvorst 22 maart 1762 als echtgenote van Joannes Switten, *mijn zeer geliefde moeder*, om ongeveer 10 uur 's avonds, geslagen door apoplexie, maar voorzien van de gebruikelijke sacramenten van de kerk; *haar leven en dood mogen kostbaar zijn voor het aanschijn van de Heer*, zo schrijft de pastoor het overlijden van zijn moeder in; zij hertr. Grubbenvorst 20 jan. 1724 (get. Wilhelmus Smits, Hermanus Coulen, Margareta Janßen) Joannes Janssen alias Switten; dochter van

Joannes Merks alias Smits alias aen den Merckt en Judith Burskens alias Eyckelboom.

Uit dit huwelijk:

1. Hermannus Coulen, ged. Grubbenvorst 7 april 1711 (peetouders: Michael Gelissen namens Martinus Coulen, pachter van Santvort, Judith in den Eijckelboom).
2. Anna Maria Coulen, ged. Grubbenvorst 6 juli 1713 (peetouders: Petrus Renckens namens E.H. Matthæus Grubben alias Eijckelboom, Anna Coulen, tante van de dopeling); tr. **Guilhelmus Jacobs** (alias **Steegh**), zie hiervoor.
3. Judith Catharina Coulen, ged. Grubbenvorst 15 juni 1715 (peetouders: Eerw. Heer Theodorus Houben namens Matthæus Eijckelboom, Agnes Eijckelboom), overl. ald. 12 febr. 1787; tr. Grubbenvorst 13 mei 1751 (get. Joannes Lichtevelt, Franciscus

Henricus Schmiedts) **Henricus Lichtevelt**, ged. Grubbenvorst 8 dec. 1712, overl. ald. 9 sept. 1786; zoon van Henricus Lichtevelt en Maria Linskens. Uit dit huwelijk 2 kinderen ged. te Grubbenvorst.

4. Joanna Gertrudis Coulen, ged. Grubbenvorst 21 mei 1717 (peetouders: Guilhelmus Smits, Leonarda Burskens).
5. Joannes Coulen, ged. Grubbenvorst 20 juli 1719 (peetouders: Eerw. Heer Eyckelboom, vicaris van het altaar van de H. Catharina, Agnes Eyckelboom namens Gertrudis Eyckelboom, tante van het kind).

Noten

1. Dit artikel sluit aan op het artikel van RÉGIS DE LA HAYE in: *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie* 41 (2013), 88-95.
2. R. DE LA HAYE, *Limburgse Voorouders. Handleiding voor genealogisch onderzoek in Limburg*, Maastricht 2005, 141.

A.S.M. (FUNS)
PATELSKI¹

Derde Limburgs Kwartierstatenboek

Het plan van de Afdeling Zuid-Limburg van de Nederlandse Genealogische Vereniging om in samenwerking met de Sectie Genealogie van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap een nieuw Limburgs Kwartierstatenboek uit te geven is bijzonder goed aangeslagen. Inmiddels hebben 68 personen samen 211 kwartierstaten ingeleverd. En daar zijn wij als redactie heel verheugd over.

Dit succes heeft echter ook een keerzijde. Meerdere kwartierstaten vragen extra redactionele aandacht omdat er van alles aan ontbreekt. Een aantal inzendingen is kwalitatief echter zo onder de maat en onvolledig dat zij niet geplaatst kunnen worden. Het is echter niet de bedoeling dat een afwijzing ontmoedigend gaat werken. Integendeel, men kan het ook zien als een leermoment en hun werk gaan verbeteren. Het speuren naar en het vastleggen naar voorouders en hun geschiedenis is een prachtige hobby waaraan men vele jaren plezier kan beleven. Bovendien geven archiefinstellingen en heemkundeverenigingen geregeld cursussen waar men zich verder kan verdiepen in genealogisch onderzoek en paleografie. En er zullen zich beslist nieuwe gelegenheden voordoen om zijn of haar kwartierstaat te publiceren. Enkele meer voorkomende genealogische problemen wil ik graag aan de orde stellen.

Genealogische bronnen

Niet alle inzenders blijken vertrouwd te zijn met het verschil tussen een bron en de toegang tot een bron.² Zo zijn akten van de Burgerlijke Stand en de inschrijvingen uit de doop-, trouw-, overlijdens- en begrafenisregisters van parochies en protestante gemeenten belangrijke genealogische bronnen. Om

deze snel te kunnen raadplegen gebruiken wij toegangen.

Voor de Burgerlijke Stand gebeurde dat, nog niet zo heel lang geleden, doorgaans middels het raadplegen van de Tienjaarlijkse Tafels in de studiezalen van de toenmalige rijks-, streek- en gemeentearchieven. Inmiddels beschikken wij over internet en kunnen wij ondermeer via de websites www.wiewaswie.nl en www.allelimburgers.nl of diens voorloper Gendalim de plaats en datum van een specifieke akte veel sneller opsporen. Bovendien vermelden zij meer informatie dan de oudere tienjaarlijkse tafels. Nadeel is dat deze toegangen bij lange na niet compleet zijn en er relatief veel fouten in staan.

Hierin schuilt dan ook het probleem. De akten zelf worden niet meer of nog slechts sporadisch nagekeken en bestudeerd. Menig onderzoeker stelt zich tevreden

met de gegevens die in de toegangen staan vermeld en negeren daarbij het raadplegen van de echte bronnen. Deze zijn niet alleen veel uitvoeriger en informatiever, maar zij zijn vooral niet vervuild met allerlei leesfouten, vergissingen, etc. die zijn ontstaan bij het samenstellen en intypen van de toegangen. Het moge duidelijk zijn: Toegangen kunnen de originele bronnen nooit vervangen. Zij dienen slechts als hulpmiddelen.

Bij onderzoek in kerkregisters is het vrijwel onmogelijk een betrouwbare genealogie of kwartierstaat samen te stellen door uitsluitend gebruik te maken van toegangen, zoals www.wiewaswie.nl, Gendalim, www.allelimburgers.nl en de klappers op de doop-, trouw- en begrafenisregisters. Anders dan bij onderzoek in de registers van de Burgerlijke Stand worden vrijwel geen verwantschappen vermeld, alleen de datum van een doop, huwelijk, overlijden of begrafenis. Die kunnen via een toegang snel worden opgespoord, maar dat is dan ook alles. Wie wie is, en hoe die wie verwant is met een ander, dient men doorgaans zelf te bepalen. Het resultaat berust sterk op interpretatie van de brongegevens en is in hoge mate afhankelijk van de kennis, genealogische vaardigheden en ervaring van de onderzoeker.

Dit alles leidt als vanzelfsprekend tot onnauwkeurigheden en nog erger: meer dan eens tot een onjuist geconcludeerde afstamming. Immers alle toegangen bevatten tal van fouten en lacunes. Voor het vaststellen van een correcte afstamming en de juiste personalia dienen onderzoekers minimaal de akten zelf te raadplegen. Maar zelfs daar kunnen onjuistheden in staan. Wanneer men hierop niet bedacht is, kunnen in een kwartierstaat voorouders staan waar de proband niet van afstamt. En dat zal toch niet de bedoeling zijn.

Raadpleeg de bronnen!

Er bestaat dus een groot verschil tussen een genealogisch bron en een toegang tot een genealogische bron. Het raadplegen van de originele bronnen wordt ons tegenwoordig door de komst van internet ook steeds gemakkelijker gemaakt. De mormonen en de archiefdiensten stellen ons in toenemende mate archivalia digitaal ter beschikking.

Voorbeeld: Om een specifieke geboorteakte te kunnen inzien moet men weten in welke gemeente en wanneer iemand geboren is. Dit kan men vinden middels raadpleging van de toegangen. Vervolgens is het mogelijk via de portaalwebsite www.genver.nl de akte snel op de website www.familysearch.org van de mormonen terug te vinden en te raadplegen. De onderzoeker dient echter goed te beseffen dat www.genver.nl geen bron is, maar slechts een toegang tot genealogische bronnen. De akte zelf is de bron. Verder zijn er tal van bronbewerkingen. Deze kunnen bij een onderzoek heel nuttig zijn. Maar ook hier is het zaak om de originele bronnen te blijven raadplegen.

De redactie van het Derde Limburgs Kwartierstatenboek heeft bij controle (aanvankelijk steekproefsgewijs, later uitvoeriger) nogal wat onnauwkeurigheden en onjuistheden in de haar toegezonden

kwartierstaten aangetroffen. Het correctiewerk en het raadplegen van de originele bronnen, waar nodig om een aanvaardbaar eindresultaat te bereiken, vraagt zoveel tijd dat de redactie heeft besloten om de verschijningsdatum van de uitgave uit te stellen tot het najaar 2014. Een kwartierstatenboek wordt niet ieder jaar uitgegeven. Daarom stelt de redactie kwaliteit boven snelheid.

Schrijfwijze van namen

Een vaste schrijfwijze van namen is een modern verschijnsel. Het is nog maar amper twee eeuwen geleden dat de meeste namen fonetisch geschreven werden. En hoe verder men terug in de tijd gaat hoe minder een vaste schrijfwijze werd gehanteerd. Het maakte in het geheel niet uit hoe een naam of zelfs taal geschreven werd. Velen konden niet eens lezen of schrijven.

De redactie van het kwartierstatenboek hanteert de schrijfwijze van namen zoals iemand in de geboorteakte, of vóór invoering van de Burgerlijke Stand in de doopregisters, voorkomt. Dit ongeacht latere schrijfwijzen waarvan de meest voorkomende varianten tussen haakjes kunnen worden vermeld. Wanneer geen geboorteakte of doopinschrijving bekend is wordt de meest voorkomende schrijfwijze gebruikt.

De Franse kalender

Wij hebben aan de Fransen niet alleen de Burgerlijke Stand (vanaf 1796) te danken maar ook een nieuwe kalender. De Franse ofwel Republikeinse kalender was tot 1 januari 1806 officieel door de overheid in gebruik. De website www.wiewaswie.nl geeft echter niet de oorspronkelijke Franse datum maar een omzetting naar de tegenwoordige kalender. Om echter de akten te kunnen raadplegen, en dat is noodzakelijk, dient men de Franse datum te kennen. In het Limburgs Kwartierstatenboek wordt steeds de Franse datum als uitgangspunt genomen en vervolgens tussen haakjes de herleiding naar de huidige kalender geplaatst. De Franse kalender is eenvoudig te raadplegen op de website <http://www.genver.nl/service/fsfrans.htm>. In de rest van Nederland begint de Burgerlijke Stand eerst in 1811 en doet zich het verschijnsel van de Franse kalender in de akten niet voor.

Onjuiste gegevens in BS-akten

Om het nog ingewikkelder te maken, ook in de originele bronnen kunnen onjuiste afstammingen (ouders) vermeld staan. Vooral in overlijdensakten kan dat voorkomen. Immers, wanneer een (hoog)bejaarde overleed wisten de aangevers van het overlijden niet altijd de namen van de ouders van de overledene. Soms vermeldde men dan geen ouders, maar het komt ook voor dat de namen van een onjuist ouderpaar werden opgeschreven. Vreemd is dat niet. Vraag tegenwoordig maar eens aan een willekeurig iemand naar de namen van zijn of haar overleden grootouders. Wanneer de bevroegde kleinkinderen hen niet persoonlijk hebben gekend en de grootouders al vele jaren voordien zijn overleden, blijven zij meer dan eens het antwoord schuldig.

N°. 36. In het jaar achttien honderd vijf en zestig, den *vijfden July*
 _____, zijn voor ons ambtenaar van den Burgerlijken Stand der
 gemeente *Meerssen*, Hertogdom Limburg, verschenen
Jacobus Bruus van beroep *molenaar*
 wonende te *Rothem onder Meerssen* oud *zeven en veertig* jaren,
 die zich heeft opgegeven te zijn *Schoonzoon* van de overledene, en
Martinus Hendriks van beroep *Commisfionair*
 wonende te *Rothem onder Meerssen* oud *vijf en vijftig* jaren, die zich
 heeft opgegeven te zijn *groot familielid* van de overledene; dewelke ons
 hebben verklaard, dat *Magdalena Quax*, zonder beroep,
Weduwe van Gilles Ummels in *dochter*
 van *beide wijden Balthasar Quax*
 en van *Maria Cauberg*
 oud *twee en zeventig* jaren, geboren te *Meerssen*,
 laatstelijk gewoond hebbende te *Rothem onder Meerssen*, is overleden den
vijfden July _____ achttien honderd *vijf en zestig*
 te *Rothen* des *morgens* om *vijf* ure.
 Waarna deze tegenwoordige Dood-Akte is voorgelezen aan de declaranten.
die zij met ons hebben getekend,
J. Bruus De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
Hendriks

Overlijdensakte van Magdalena Quax, weduwe van Gilles Ummels in de Burgerlijke Stand van de gemeente Meerssen d.d. 5 juli 1865. De akte vermeldt onjuiste ouders van Magdalena Quax. Zij was een dochter van Petrus Quax en Anna Maria Bruls (Bruels) zoals uit de huwelijksakte Ummels-Quax, d.d. 6 januari 1827 opgemaakt voor de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente Meerssen blijkt.

Een praktijkvoorbeeld

Een der inzenders stamt van Maria Catharina Ummels, geb. Rothem gem. Meerssen 27 dec. 1829 als dochter van Gillis Ummels en Maria Helena Quax. Dit volgens haar huwelijksakte Meerssen 3 mei 1854 (akte nr. 3) toen zij trouwde met de molenaar Jacobus Bruus. Het vinden van de (voor)ouders van Gillis Ummels was geen probleem. Bij Maria Helena Quax aanvankelijk ook niet. Gezocht werd naar de huwelijksakte van het paar Ummels-Quax.

Met behulp van de website www.wiewaswie.nl of www.allelimburgers.nl zou de plaats en datum van de huwelijksakte gevonden moeten worden. Deze informatie bleek echter in deze toegangen onvindbaar.³ Dan maar de overlijdensakte van Maria Helena Quax opzoeken. Deze werd wel gevonden in de registers van de Burgerlijke Stand van de gemeente Meerssen. De overlijdensakte van Maria Helena Quax vermeldt dat zij op 5 juli 1865 te Rothem (gem. Meerssen) was overleden en geboortig was van Meerssen. Als ouders staan vermeld Balthasar Quax en Maria Helena Cauberg, de ouders die de inzender in zijn kwartierstaat eveneens heeft opgenomen. Fout is dat

zeker niet, immers dit gegeven is terug te vinden in een originele bron, de overlijdensakte van Maria Helena Quax.

Ons mederedactielid van het Derde Limburgs Kwartierstatenboek Rinus Suijkerbuijk uit Bemelen vond het merkwaardig dat de huwelijksakte van het echtpaar Ummels-Quax niet te vinden zou zijn. De bruid kwam immers uit Meerssen, en de traditie wil dat men trouwde in de woonplaats van de bruid. Alhoewel, er blijken altijd uitzonderingen te zijn. Hij is gaan speuren in de 19e eeuwse kerkregisters van Meerssen die bewaard worden in het RHCL. Op deze wijze wist hij de huwelijksakte op te sporen. Zijn werkwijze en zoektocht heeft hij verwerkt in een artikel in Genever, het orgaan van de Afdeling Zuid-Limburg van de Nederlandse Genealogische Vereniging.⁴

Tienjaarlijkse Tafels

Een andere mogelijkheid om het huwelijk te vinden is, de tot voor kort nog gebruikelijke methode, het raadplegen van de Tienjaarlijkse Tafels van de Burgerlijke Stand. Deze zijn eveneens per gemeente via www.genver.nl raadpleegbaar op de website van de

mormonen. Het is een meer arbeidsintensieve manier van akten opsporen, maar wel nog steeds actueel en goed bruikbaar. In de aangrenzende gemeenten in België en Duitsland is het nog vrijwel de enige manier om akten terug te vinden.

En jawel, in de Tienjaarlijkse Tafel van Meerssen staat het huwelijk vermeld. Het raadplegen van de akte zelf was daarna kinderspel. Zij trouwden te Meerssen op 6 jan. 1827 (akte nr. 4). Volgens de huwelijksakte was zij geboren te Rothem gem. Meerssen op 14 nov. 1794 als dochter van Petrus Quax en Anna Maria Bruels. Dat zijn echter andere ouders dan in haar overlijdensakte staan vermeld!

Wie zijn nu de juiste ouders? De huwelijksakte is zeer uitgebreid. De vermelde ouders van de bruid, Petrus Quax en Anna Maria Bruels, bleken niet lang na haar geboorte te zijn overleden.

De in de overlijdensakte van Maria Helena Quax (gehuwd met Gillis Ummels) onjuist vermelde ouders, Balthasar Quax en Maria Cauberg, hadden inderdaad ook een dochter Helena, gedoopt Meerssen 28 febr. 1795. Zij trouwde echter op 24 nov. 1821 te Ulestraten met Johan Mathijs Geerlings. De in de huwelijksakte vermelde ouders Quax-Bruels bleken de juiste te zijn. Hoe is te verklaren dat in de overlijdensakte van Maria Helena Quax onjuiste ouders staan vermeld? Zeker weten kunnen we dat moeilijk, maar de aangevers moeten wel onbekend zijn geweest met de reeds tientallen jaren eerder overleden juiste ouders.

Al deze informatie is alleen verkrijgbaar door in de breedte te werken en consequent de akten zelf te raadplegen. Het kost meer moeite en tijd, maar de kans is een stuk groter dat men voorouders vaststelt waar men ook werkelijk van afstamt.

Publicaties

Er is nog een oorzaak waardoor het verschijnen van het Limburgs Kwartierstatenboek wordt vertraagd. Verschillende inzenders presenteerden onafhankelijk van elkaar dezelfde voorouders maar wel met verschillende gegevens. Anderen kenden door derden reeds gepubliceerde kwartieren niet en gaven daarvan afwijkende personalia. Bij het vergelijken van de diverse publicaties waarin dezelfde kwartieren voorkomen vonden wij eveneens verschillen, in een enkel geval zelfs verschillende voorouders van eenzelfde persoon.

De meeste publicaties over een voorouderlijke familie kan men eenvoudig vinden in het genealogisch repertorium van het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Op hun website www.cbg.nl vult men rechtsboven onder 'zoeken in catalogus' een familienaam in. Het aantal treffers van de gezochte familienaam wordt dan vlak daar onder zichtbaar. Wanneer men doorklikt worden de publicaties getoond waarin minimaal drie generaties van de gezochte familienaam voorkomen. Op deze webpagina staan voor genealogen veel meer interessante zaken.

Het is verstandig de resultaten van eigen onderzoek te vergelijken met hetgeen anderen reeds hebben gepubliceerd. Niemand is onfeilbaar, maar wanneer

beide onderzoekers dezelfde genealogische bronnen hebben gebruikt zal dit een gelijke afstamming moeten opleveren.

Bronvermelding

Het Derde Limburgs Kwartierstatenboek bevat een uitvoerig hoofdstuk met aantekeningen, bron- en literatuurvermeldingen, mede aangevuld door de redactie. De redactie gaat er als vanzelfsprekend van uit dat data uit kerkregisters en de Burgerlijke Stand steeds zijn ontleend aan de originele bronnen, zoals boven omschreven. Deze bronnen hoeven dan ook niet vermeld te worden. De bron blijkt uit het gegeven zelf. Geboortegegevens stammen uit de geboorteakte, plaats en datum van een huwelijk en de namen van de ouders van bruid en bruidegom uit de huwelijksakte, etc. Uiteraard is het volstrekt onjuist een andere auteur zonder uitdrukkelijke vermelding van zijn naam, titel van de publicatie en plaats en jaar van uitgifte, over te schrijven. Dit is zelfs bij wet verboden. Auteursrechten dienen geëerbiedigd te worden, ook op internet!

Al deze problemen zijn alleen oplosbaar door steeds weer terug te keren naar de originele bron en deze desnoods opnieuw te raadplegen. Ook dat vraagt weer extra tijd.

Toch zijn wij als redactie heel tevreden met de vele kwartierstaten die onze leden hebben ingezonden. Wij verwachten in het najaar het uiteindelijke resultaat te kunnen presenteren.

Noten

1. Funs Patelski is lid van de redactie van het Derde Limburgs Kwartierstatenboek. De redactie bestaat verder uit de heren Henk Boersma, Arno Griens en Rinus Suijkerbuijk. Ton van den Berg verzorgt de opmaak en het alfabetisch naamregister en René Vroomen de heraldiek.
2. Zie verder RÉGIS DE LA HAYE, *Limburgse Voorouders. Handleiding voor genealogisch onderzoek in Limburg*, Maastricht 2005 (3e druk), 28 e.v. Dit werk is voor hen die genealogisch onderzoek verrichten naar voorouders die leefden in de huidige provincie Limburg en aangrenzende gebieden onontbeerlijk. De snelle digitale ontwikkelingen van de laatste jaren maken echter dat een nieuwe herziene druk wenselijk is.
3. Inmiddels is het Regionaal Historisch Centrum te Maastricht hierover ingelicht en zal de vergeten akte alsnog aan het databestand www.wiewaswie.nl worden toegevoegd.
4. RINUS SUIJKERBUJK, Genealogische zoektochten, in: *Genever* 17 (2014), nr. 2.

FRED BALTUS

Concept-Verslag extra ALV Sectie Genealogie in het Stadhuis te Maastricht op zaterdag 12 oktober 2013

1. Opening

Om 12:30 opent de voorzitter de vergadering en heet 15 aanwezige leden voor deze extra algemene ledenvergadering welkom. De voorzitter licht eerst het werkplan toe. Dit werkplan bevat o.a. een stuk over de kwaliteitsverbetering van het LTG. Om dit uit te voeren is een contributieverhoging noodzakelijk. Verder deelt de voorzitter mee dat het hoofdbestuur achter de plannen staat.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

Er zijn afmeldingen binnen gekomen van: Mevr. Lommen-Salden, Mevr. Verstraelen-Kockelkoren, Dhr. Verstraelen, Dhr. Patelski en Dhr. Wieërs.

3. Contributie 2014

De voorzitter leest vervolgens de punten met betrekking tot de contributieverhoging voor en licht ze nogmaals toe. Naar aanleiding hiervan heeft een aantal van de aanwezige leden nog vragen.

Dhr. L. Baltussen vraagt zich af wat de sectie opschiet met punt 3d (eenmalige contributie LGOG in 2014 van € 20,- voor leden die alleen lid zijn van de Sectie Genealogie).

De voorzitter licht toe dat het HB van het LGOG eigenlijk nog maar één lidmaatschap wilde hebben. Het bestuur van de sectie vond dat geen goed idee. Hierbij komt dat punt 3d, alleen nog geldig is voor bestaande leden van de Sectie Genealogie. Voor nieuwe leden is dit niet meer mogelijk. De voorzitter deelt verder mede, dat de sectie van de leden die ook lid zijn van het LGOG € 2,50 per lid krijgt. We hebben rond de 475 leden, daarvan zijn er zo'n 100 geen lid van het LGOG. De kwaliteitsverbetering kost ongeveer € 2500,-, hiervoor is een contributieverhoging noodzakelijk. Met datgene wat bij punt 3d staat is er ook een stimulans om lid te worden van het LGOG en kost de sectie niets.

Mevr. A. Veugen vraagt of de sectie over punt 3d wel kan beslissen.

De voorzitter licht toe dat het Hoofd Bestuur het hiermee eens is, ze doen wel vaker promotionele acties voor ledenwerving.

Dhr. P. Lambriex geeft aan dat het LTG opheffen geen optie is. Het voorgestelde beleid is dus veel beter, dan opname van het LTG in de Maasgouw. Helaas is daarvoor de contributie verhoging noodzakelijk.

Dhr. R. de la Haye merkt nog op dat er heel wat e-mail verkeer is geweest over het al dan niet opgaan van het LTG in de Maasgouw. De huidige Maasgouw bestaat uit 32 bladzijden en heeft 10 redacteurs. Bij een

combinatie van het LTG en de Maasgouw ontstaat een onmogelijke situatie. Allereerst is er te weinig plaats voor genealogische artikelen. Bovendien moet de redactie met nog 4 leden uitgebreid worden. Dit is niet werkbaar.

Punt 3 van de agenda, de contributie verhoging wordt per acclamatie aangenomen.

4. Rondvraag

Dhr. L. Baltussen vraagt of er ook gekeken is naar de kosten voor het drukwerk. De *voorzitter* licht toe dat het bestuur al een aantal offertes heeft opgevraagd in het verleden en dat ook in de toekomst zal doen. De meerprijs voor de kleurendruk is € 2500,-. Hiermee komen de kosten op € 12.500,-.

Een van de aanwezige leden (naam is helaas niet meer te herleiden via presentielijst), vraagt of het mogelijk is om het blad digitaal te laten verschijnen. De *voorzitter* licht toe dat er twee argumenten zijn om dit niet te doen, namelijk:

- Veel interactie is nodig tussen redactie en auteur om de kwaliteit van een artikel op een goed niveau te krijgen,
- Met internet is plagiaat een stuk eenvoudiger. Nu worden ook al links en rechts stukken gekopieerd op internet zonder bronvermelding.

Binnen niet al te lange tijd zullen wel oudere LTG's op het extranet van de sectie verschijnen.

Dhr. R. De la Haye merkt op dat veel oude LTG's ook meestal in bibliotheken beschikbaar zijn.

De voorzitter deelt verder mee dat de nieuwsbrief drie maal per jaar zal verschijnen.

Dhr. P. Wolters feliciteert het bestuur met het behaalde resultaat. De *voorzitter* neemt de felicitaties in ontvangst en geeft aan dat het vanaf april jl. een spannende periode was.

Mevr. A. Veugen complimenteert de sectie met de nieuwsbrief.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 12:55 de vergadering.

Fred Baltus
Secretaris

HENK J.L.M.
BOERSMA

Schematisch overzicht familie Jonckhans

In mijn artikel *De familie Jonckhans, voordien genaamd Simons, uit Eijsden en Maastricht* in het vorige nummer ontbrak door plaatsgebrek een schematisch overzicht van de familie Jonckhans.

Het schema is alsnog geplaatst en laat de opbouw van de oudste generaties Jonckhans alias Simons zien. Dit vergemakkelijkt raadpleging van deze fragmentgenealogie.

